

Literatūra

RAŠTIJA
MENAS
MOKSLAS

NR. 281

CHICAGOS LIETUVIŲ LITERATŪROS DRAUGIJOS LEIDINYS

XI METAI

DR. K. GUDAITIS

SPINDULIAI IR ŽMOGUS

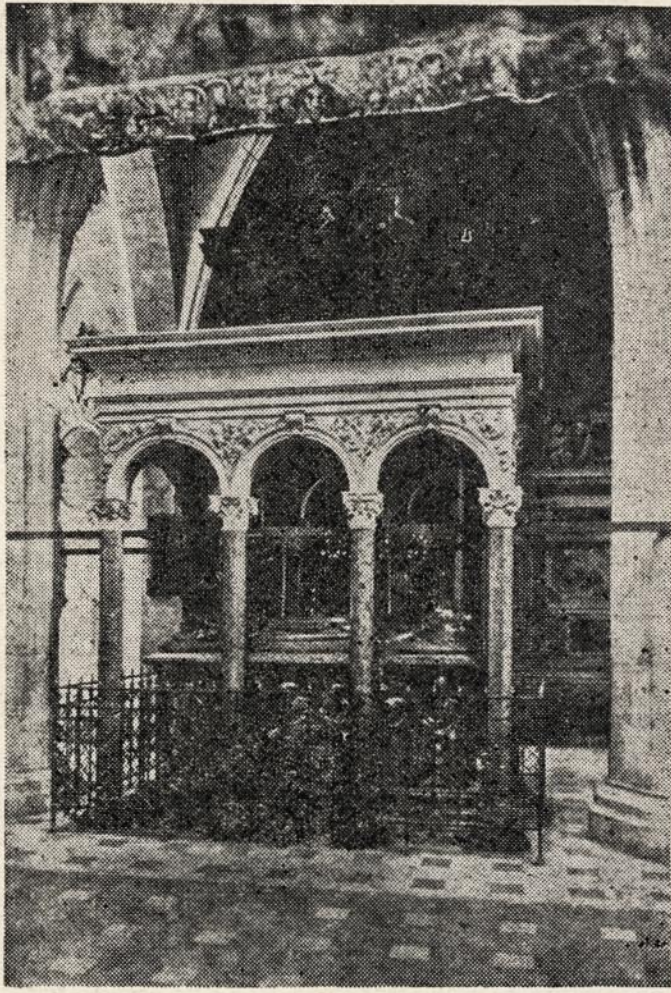
Saulės spinduliai

Žemės paviršius ir visa, kas jame yra, yra stipriausiai veikiamą saulės spindulių, kurie yra pirmą kartą gyvybės palaikytojas. Joks žinomas gyvas pasaulis ant žemės paviršiaus nebūtų galima įsivaizduoti be saulės spindulių. Saulės spinduliams gausėjant ar mažėjant žemės paviršiuje, visa gamta: ir augalija ir gyvūnija keičiasi. Tą matoma kiekvieną pavasarį ir rudenį. Dėl to ir Donelaičio intuityvus skelbimas: „Jau saulelė vėl atkoptama budina svietą...“ įgauna gilios prasmės ir gaubia savyje amžiais besikartojančią tiesą. Tik saulės spinduliams veikiant, plinta žemėje visokiausi augalai, kurie yra neišsėmiamas maisto šaltinis visokiems gyvams, tvariniams, kurie savo keliu tarnauja maistu kitiems tvariniams, bet ir vieni ir kiti yra priklausomi nuo gyvybės procesą palaikančių saulės spindulių.

Žmogaus kūno vystymasis ir išsilaikymas priklauso nuo augalų bei gyvulių pasaulio ir nuo saulės spindulių. Tik iš augalų ir gyvulių pagamintas maistas tinka žmogui. Apskritai galima teigti, kad be saulės spindulių nėra kūno sveikatos. Pvz. iš patyrimo žinoma, kad beaugas kūdikis, negaudamas pakankamai saulės spindulių, gauna kaulų augimo sutrikimą (Rhachitis), kuris galima pašalinti saulės spinduliais ir vitaminu D. Pagaliau ir vitaminai gamtoje atsiranda saulės spindulių veikimo įtakoje.

Tačiau kaip paradoksiškai skamba toks teigimas, kad saulės spinduliai yra žmogui pavojingi, gyvai protoplazmai (svarbiausia gyvos ląstelės sudaromoji dalis) kenksmingi ir tuo pačiu tam tikra prasme gyvybei grėsmingi. Už tat kyla pagaliau klausimas kokioje veikimo koreliacijoje (tarpusavis sąsijis) yra saulės spinduliai su žmogaus kūnu? To atsakymo pilnumui reikalinga kiek susipažinti su saulės spinduliais ir jų savybėmis.

Kaip žinoma, šviečių kūnai, taigi ir saulė išspinduliuoja spindulius. Tokie saulės šviesos spinduliai pasiekia žemės paviršius, žmogaus kūną ir jo akį bangavimo pavidalu. Nuo saulės spindulio bangos ilgio pareina ir spindulio savybės. Saulės spinduliai bangų ilgiu yra nevienodi, jie yra sudėtingi. Praeidami pro stiklo prizmą (trikampiškai nutekintas stiklas) šviečių saulės spinduliai išsirikiuoja į visą eilę atskirų įvairaus bangos ilgio spindulių. Toks šviečių saulės spindulių, praeinančių prizmą, išsirikavimas pavieniais spinduliais pagal bangos ilgį vadinama spektras. Žmogaus akis mato spektro viename gale tamsiai raudonus, į vidurį einant, įvairiais atspalviais (niuansais) šviesiai raudonus, geltonus, žalius, mėlynus ir pagaliau antrame spektro gale tamsiai violetinius spindulius. Taigi akies matomos spalvos yra įvairaus bangavimo spinduliai. Už matomų spektro raudonųjų spindulių seka infra raudoni spinduliai, kurių bangos yra ilgesnės negu raudonųjų, ir jie yra šilumos spinduliai; gi už violetinių spindulių seka ultravioletiniai spinduliai, kurių bangos ilgis skaitomas trumpesnis negu 280 milimikronų (milimikronas yra milijoninė milimetro dalis), jie yra chemiš-

JOGAILOS ANTKAPIS KROKUVOS KATEDROJE
(Iš Dr. V. Sruogienės parašytos Lietuvos istorijos, kurią leidžia Tėvynės Mylėtojų Draugija).

kai veikia spinduliai. Juo ultravioletinių spindulių banga yra trumpesnė, juo jų veikimas į gyvus kūno audinius yra stipresnis ir kenksmingesnis.

Raudonieji saulės spinduliai vaidina labai svarbią rolę gyvoje gamtoje; jie yra būtina reikalingi augalų lapų žaliajai dažo substancijai (chlorofilui) sudaryti ir veikia skatinančiai ląstelės gyvybinius procesus. Bet raudonieji saulės spinduliai (beveik) nesukelia žmogaus odos pakitimų.

Ultravioletiniai saulės spinduliai labiau praeina (prasiskverbia, penetruoja) odą negu raudonieji spinduliai. Ultravioletiniai spinduliai sukelia dažinių medžiagų (pigmento) grūdelių išsiskyrimą iš protoplazmos ir įtakoja medžiagos apykaitą protoplazmoje. Odos pigmentas ir kraujo raudonųjų kūnelių hemoglobinas (raudona dažo medžiaga) stipriau sugeria (rezorbuoja) ultravioletinius saulės spindulius, ir tuo žymiai sumažinamas jų kenksmingas veikimas. Taigi atsirandęs odoje pigmentas (tamsi spalva) yra organizmo apsigynimo priemonė nuo kenksmingų ultravioletinių saulės spindulių.

Apskritai, saulės spinduliams veikiant, sveiko kūno odoje atsiranda daugiau tamsiojo odos pigmento (metonino). Tuo būdu tamsiaodžiams saulės spinduliai nėra kenksmingi, o šviesiaodžiams, ypač kurių oda neturi pajėgumo gaminti tamsios dažo substancijos, ultravioletiniai saulės spinduliai yra kenksmingi ir labai pavojingi (jie yra ypač kenksmingi asmeniui, turinčiam ligūstą odą — xeroderma pigmentosum). Gausūs saulės spinduliai sukelia net odos uždegimus, kas labai kenkia odos kvėpavimui, ir tuomet žmogus dažnai jaučiasi sunkiu ligoniu. Saulės nudegimai atsirinka ir vasarą ir žiemą saulėtuose kraštuose. Iš aukščiau pasakyto seka, kad stiprus deginimasis saulės spinduliais yra žalingas organizmui.

Saulės spindulių dezinfekuojančią galią sudaro ultravioletiniai saulės spinduliai, nes, kaip matysime, jie naikina bakterijas (mikroskopiniai ligas sukelią vienaceliai organizmai). Tyrimais jau yra įrodyta, kad vandens laše ultravioletiniais spinduliais apšviestos bakterijos žūsta. Tačiau virusų, kurie yra mažesni negu bakterijos,

tie spinduliai nesunaikina. Ultravioletiniai spinduliai keičia bakterijos protoplazmą ir jos maitinamąją aplinką ir tuo būdu yra kenksmingi mikrobams (bakterijoms).

Žmogaus kūnas susideda iš didelio gyvų ląstelių skaičiaus, kurios sudaro įvairius kūno organus: odą, raumenis, smegenis, kepenas, plaučius, inkstus, liaukas ir kt. Apskritai visas žmogaus kūnas yra reikalingas saulės spindulių. Bet pavienė gyva organo ląstelė nepakelia saulės spindulių. Čia reikia prisiminti, kad organų ląstelių didžiausia dauguma veikia „tamsumoje“. Net yra pastebėta, kad nakties metu aiškiau galima matyti kraujo pradinių kūnelių (erythroblast) kitimus ir judesius. Išcina, kad dienos šviesa stabdo ląstelės gamumą. Tyrimais yra įrodyta, kad ultravioletiniai spinduliai naikinančiai veikia gyvų ląstelių protoplazmą ir ardo organizmo fermentus arba enzimas (gyvybinius procesus skatinančios ir reguliuojančios medžiagos).

Toliau yra stebėta, kad saulės spinduliams veikiant, ne tik yra skatinama gyvų ląstelių medžiagos apykaita, bet gali įvykti molekuliniai (molekulė yra mažiausia cheminio junginio dalis) protoplazmos pakitimai ir atsirasti naujų molekulių, reiškia naujos ląstelei neįprastos, net kenksmingos medžiagos. Pagaliau yra nustatyta, kad ultravioletiniams spinduliams veikiant, net vyksta pačių ląstelių daugėjimas. O ultravioletiniais spinduliais apšviestas embrioninis audinys, t.y. jo ląstelės gali pradėti augti netaisyklingai ir neribotai, reiškia augti piktybiškai arba vėžiškai. Jei yra praleidžiami saulės spinduliai pro tam tikrą stiklą, kurie sugeria (absorbuoja) ultravioletinius spindulius, tokie saulės spinduliai nebesukelia sumintų ląstelių kitimų.

Rentgeno, radžio ir kiti radioaktyvūs spinduliai

Rentgeno spinduliai yra nematomas elektromagnetinis spinduliavimas. Tų spindulių ilgis yra tūkstantoji iki milijoninės dalies matomos šviesos bangos ilgio (skaitlinėmis išreiškiami 10⁻⁷ iki 10⁻¹⁰). Rentgeno spinduliai atsiranda tuomet, kai greitai bei smarkiai skrendą elektronai beorėje erdvėje (vacuum) atsitrenkia į metalinę (pvz. platino) plokštelę.

Radžio spinduliai yra paties radžio (radium) cheminio elemento savaiminis (spontaninis) spinduliavimas. Dėl to radis ir kiti cheminiai elementai, kaip uranas, toris (uranium, thorium), turį panašias savaiminio spinduliavimo ypatybes, yra vadinami radioaktyvūs. Radioaktyvus bangavimas ar spinduliavimas, dar vadinamas emanacija, yra atitinkamo cheminio elementoirstančio atomo (mažiausia medžiagos dalelytė) radioaktyvių dalelyčių skridimas, kuris ir reiškia radioaktyvią energiją arba jonizuotą spinduliavimą. Tam tikru būdu paveikti ir kiti cheminiai elementai gali tapti radioaktyviais, pvz. radioaktyvus jodas (I¹³¹), fosforas (P³²), auksas (Au¹⁹⁸) ir kiti, kurie, kaip toliau matysime, ir medicinoje praktiškai pritaikomi. Sprogdama atominė bomba atpalaiduoja radioaktyvias dalelytes, reiškia sukelia radioaktyvų bangavimą-spinduliavimą. Jau seniau buvo žinomos naujų rūdų kasyklos (pvz. Schneebergo ir Joachimthalo naujų kasyklos Vokietijoje), kurio-

(Tęsia 2-me psl.)

SPINDULIAI IR ŽMOGUS

(Aukelta iš 1-mo psl.)

se pasireiškėdavo radioaktyvūs spinduliavimai, arba emanacijos, kurie sukeldavo anų darbininkų vėžiškus, plaučių susirgimus. Jau tuomet buvo aiškinama, kad tų kasyklų darbininkų plaučių vėžį sukelia įkvėpuojamos radioaktyvios dulkės.

Surastas ir technikoje taikomas atomo branduolio (atomo kiautas arba paviršius susideda iš elektronų, o atomo branduolys — iš protonų ir neutronų) skilimo sukeliamas spinduliavimas buvo akstinas, kad ir medicinoje labiau susidomėta spindulių energijos veikimu ir jų praktišku pritaikymu. Šiandien jau yra tyrimais įrodyta, kad spinduliuojanti energija vaidina reikšmingą vaidmenį navikiškam ląstelių augimui sukelti (navikų genezėje), nes yra nustatyta, kad tam tikras spinduliavimas kiekvienu atveju sukelia vėžio (karcinomos) augimą laboratoriniams gyvuliams. Spindulių sukeliamas karcinomos dažnėjimas yra tas lemiantis faktorius, kad šiandien radioaktyvus jonizuotas spinduliavimas priskiriamas prie karcinogeninių (vėžį sukeliančių) veiksmų.

Tad yra klausimas, kaip pasireiškia rentgeno ir radioaktyvių spindulių piktybinis veikimas į gyvas ląsteles? Radioaktyvūs spinduliai kenkia gyvybiniams procesams (vyksmams) kūno audiniuose, tai reiškia žaloja gyvas ląsteles. Rentgeno ir radioaktyviems spinduliams veikiant, įvyksta protoplazmos biocheminiai pakitimai, skaldomos gyvybiškai svarbios protoplazmos cheminės medžiagos (pvz. lecitinas), protoplazmoje atsiranda naujos cheminės medžiagos, kurios pakeičia normalios ląstelės savybes, ir kurios gali skatinti ląstelę vėžiškai augti.

Rentgeno ir radioaktyvių spindulių veikimas priklauso nuo jų veikimo stiprumo, kitaip sakant nuo jų veikimo laiko. Mažais kiekiais, tai reiškia pakartotais trumpais laikotarpiais veikdami, tie spinduliai yra dirgiai gyvoms ląstelėms. Jie dirgina gyvos ląstelės branduolį, skatina ląstelės augimą bei dalinimosi ir sukelia biocheminius ląstelės branduolio chromozomų bei jų genų (ląstelės paveldumo pradmuo) pakitimus. Taip yra suprantamas ir radioaktyvių dulkių veikimas pvz. plaučių audinyje: ten patekusios radioaktyvios dulkės ir toliau spinduliuoja ir dirgina audinių ląsteles. To pasekoje atsiranda pakitusios, vėžiškai augančios ląstelės. Pasirodo, kad radioaktyvių spindulių sukeltas piktybinis navikas niekuo nesiskiria nuo savaime atsiradusio piktybinio auglio.

Tačiau stebėjimai parodo, kad gyvos ląstelės nevienodai yra jautrios radioaktyviems bei jonizuotiems spinduliams, reiškia tų spindulių jos nevienodai yra veikiamos. Išryškėjo, kad ir spinduliai, kaip ir kiti karcinogeniniai faktoriai (cheminiai, mechaniniai bei šiluminiai jaudikliai ir k.) tesukelia tuomet vėžį, jei yra tam tikra organizmo dispozicija (kūno palinkimas) vėžiu sirgti. Tokiais atvejais rentgeno ir radžio spinduliai dažniausiai sukelia odos vėžį ir piktybinę baltakraujystę (leukemiją). Bet radžio aktyvios dulkės, kaip jau anksčiau minėta, įkvėpuotos ar patekusios į organizmą su maistu, tam tikrais atvejais gali sukelti plaučių vėžį ar kaulų sarkomą (piktybinį naviką).

Rentgeno ir radioaktyvių spindulių gydymasis veikimas aiškinama taip. Navikų ląstelės yra žymiai jautresnės tų spindulių veikimui, negu sveikos normalios ląstelės. Dėl to kai tam tikras tų spindulių kiekis žymiai pakenkia ir mirtinai sužaloja navikines ląsteles, tai tas pats tų spindulių kiekis per tą patį laiką pasirodo dar nėra kenksmingas aplinkinėms sveikoms audiniu ląstelėms. Taip pvz. skydinės (thyroid) liaukos ląstelės godžiai suima

Paslaptingoji rusų siela

Elzasiečio patyrimai Rusijoje

Viešėdamas pas Jugoslavijos prezidentą Tito, Visasąjunginės Komunistų Partijos centro komiteto sekretorius Čruščiovas alkoholio poveiky užsienio žurnalistams pareiškė: "Ak, jūs mūsų, rusų, nesuprantate".

Šitą posakį rusai mėgsta kartoti, tur būt, nuo Dostojevskio laikų. Juo paprastai jie nori pasakyti, kad rusų siela, rusų gyvenimo būdas yra tokie gilūs ir paslaptingi, jog vakariečiams nesuprantami. Atseit, netikėkite, ką prirašo visokie Vakarų žurnalistai apie Rusijos žmonių vargą, apie koncentracijos stovyklas, apie kalėjimus, apie persekiojimus, nes visų tų reiškinų tikrojo pobūdžio, jų esmės, tie rašytojai nesuprato ir todėl apie juos atsiliespė neigiamai.

Tai sena rusų intelektualų ir politikų giesmelė, kurią pagimdė XIX šimtmečio Rusijos mesianistinis sąjūdis ir kuri vietoje tariamos didybės neretai slepia pasibaisėtiną prozą.

Tačiau, kad tame posakyje yra daug tiesos, patvirtina nereti pavyzdžiai. Jų tarpe ir Elzaso gyventojų Jean Remetter likimas.

Š.m. balandžio mėnesį Remetter grįžo į savo gimtinę Strassbourge, apie 10 metų praleidęs įvairiose Sibiro koncentracijos stovyklose, ne laiku pasenęs ir moraliai prislėgtas. Suprasti rusus ir Rusiją jam pavyko. Bet kokia kaina?

Kaip ir visi elzasiečiai, paskutiniojo karo metu jis buvo prievarta mobilizuotas į vokiečių armiją. Nesijausdamas vokiečiu, jis pasielgė taip, kaip pasielgtų daugelis prieš armiją prievarta įjungtų žmonių. Pirmai progai atėjus, jis dezertyravo.

Tai buvo Ukrainos fronte 1944 metais. Bet pirmas jo pabėgimas nepavyko. Vokiečių patruliai sučiupo jį už keleto kilometrų ir grąžino į stovyklą. Kitą rytą jis būtų buvęs sušaudytas, bet naktį Jean Remetter išsilaužė iš areštinės ir slapstydamsis apylinkės pelkėse, pasiekė vieną Ukrainos kaimą, iš kurio vokiečiai jau buvo pasitraukę, bet kurio raudonoji armija dar buvo neužėmusi. Kaimiečiai jį kurį laiką slapstė ir kai pirmieji raudonosios armijos daliniai įžengė, Jean Remetter juos pasitiko džiaugsmingu šūkiu: "Ja francuskij".

Fronto kariai jį pažiūrėjo abejingai. Dalinio vadas pareikalavo dokumentų.

Visus savo dokumentus Jean Remetter buvo palikęs balose. Jeigu vokiečiai būtų jį vėl sučiupę, tai ne iš karto būtų galėję nustatyti jo tapatybę. Dokumentų jis neturėjo. O vokiečių kariuomenės uniforma, kurią jis dėvėjo, paliūdytas buvo menkas. Jos užteko, kad Remetter būtų areštuotas ir pristatytas į fronto štabą Lucke.

Tardymo metu pabėgėlis tvirtino, kad jis yra prancūzas, kad jis prievarta paimtas į vokiečių kariuomenę ir kad vokiečius laiko savo priešais. Bet tardytojai jį kaltino špionazu nacių naudai.

paprastą ir radioaktyvų jodą. Skydinės liaukos vėžio atveju įvestas į organizmą radioaktyvus jodas susirenka į skydinės liaukos navikines ląsteles ir lengviau jas mirtinai sužaloja, negu sveikas tos liaukos ląstelės. Panašiai veikia radioaktyvus fosforas piktybinės baltakraujystės atveju. O radioaktyvus auksas, įvestas į vidurių tuštytą, turi gabumą naikinti vidurių vėžio ląsteles.

Kadaigi spinduliai suprantama kaip energijos pasireiškimas, tai iš aukščiau pasakyto seka, kad gyvybinių procesų normalūs ar nenormalūs vyksmai priklauso ir nuo spinduliuojančios energijos. Užtat spinduliai žmogui yra reikšmingas veiksnys.

Po poros mėnesių įvyko tipiškas sovietinis teismas. Apie jį Jean Remetter pasakoja:

"Teismo metu aš nesupratau nė vieno žodžio. Kaltinančią aktą perskaitė rusų kalba. Teismo pirmininkas piktu tonu kažką pasakė mano adresu. Vertėjas man paaiškino, kad aš kaltinamas kariniu špionazu vokiečiams ir kad už tai pasmerkiamas 15 metų prievartos darbų. Tai visa, kas man buvo išversta iš teismo posėdžio".

Toliau sugrįžėlis pasakoja apie savo patirtį Rusijoje:

"Mane nugabeno į vieną prievartos darbų stovyklą, kuri buvo netoli Tomsko. Iš 50 barakų susidedanti stovykla buvo aptverta elektrizuotomis vielomis. Keturiuose stovyklos kampuose stiepiosi aukšti mediniai bokštai, kuriuose budėjo sargybiniai. Visa stovyklos apylinkė knibždėjo sargybiniais, kurie vaikščiojo su šunimis.

"Tų metų žiema buvo ankstyva. Kažkaip iš karto atėjo šalčiai, kurie pasiekdavo 52 laipsnius žemiau nulio. Stovyklos įnamiams buvo išduoti "zieminiai" drabužiai: medvilnės medžiagos kelinės, suplyšusios ausinės kepurės ir vatiniai švarkai, kurie apsaugodavo nuo šalčio tik krūtinės srityje. Apie 7,000 kalinių per žiemą kirto medžius, kurie pavasarį buvo nuplukdyti Obės upe.

"Žiemą ir vasarą reikėdavo keltis 5:30 val. ryte. 6 val. pusryčiai, kurie susidedavo iš avižinės sriubos, apibertos žuvų kaulų miltais. Po stovyklos sutvarkymo išėdavome į darbą, kuris prasidėdavo 8 val. ryte ir be pertraukos tęsdavosi iki 7 val. vakare. Po darbo vėl gaudavome sriubos su žuvų kaulų miltais. Per 12 metų dingto mėsos skonio įsivaizdavimas.

"Toje stovykloje mano svoris sumažėjo 70 svarų. Alkis buvo toks didelis, kad draugas draugą galėdavo užmušti už duonos plutelę. Vienas kalinių kartą nesusivaldė ir iš su mumis dirbančio asilo narsų ištraukė morką. Už tą nusizengimą, už morkos pavogimą, jis buvo kitiems pagądinti sušaudytas. Gyvuliai stovykloje buvo daug geriau maitinami, negu žmonės.

"Barakuose žmones kankino utėlės, blakės ir tarakonai. Malaria ir tifas kalinius plovė be pasigailėjimo. Viename laikotarpį per savaitę mirė 250 stovyklos įnamių.

"Už savo darbą katorganinkai gaudavo 40 rublių per mėnesį. Už tuos pinigus galima buvo nusipirkti truputį taukų ir rūkalių, kuriuos slapta pardavinėdavo sargybiniai. Pirmaisiais metais stovykloje mirė apie 5,000 kalinių, kurie, žinoma, buvo pakeisti naujais".

Po trejų metų darbo Tomsko apylinkėje Jean Remetter buvo nugabentas į rytų Sibirą ir atsidūrė Čerkasano darbo stovykloje, netoli kinų sienos. Ši stovykla savo tvarka ir vidaus įrengimais niekuo nesiskyrė nuo pirmosios. Pakito tik darbas. Dabar nebereikėjo kirsti miško, bet dirbti vario kasyklose. Po žeme buvo dirbama diena ir naktį, 7 paras per savaitę. Čerkasane elzasietis išbuvo 6 metus.

* Per tą laiką jam nė karto neleido parašyti namiškiams. Jis pats ir kiti stovyklos įnamių prarado laiko ir individualybės pajutimą, pasidarydami kažkokiais mechanizmais, kurie žinojo tik atlikti prižiūros nurodomas funkcijas. Remetter nuomone, panašiai turi jaustis darbo gyvulus.

Vokiečiai, kurie pakliuvo į raudonosios armijos nelaisvę ir kurie buvo laikomi darbo stovyklose, iš dalies žinojo, už ką jie kenčia. Gi, elzasietis Remetter jautėsi neturįs jokios kaltės rusų atžvilgiu ir stovyklos vargas jam atrodė dešimteriopai daugiau neužtarnautas.

1954 m. dalis įnamių buvo išvežta į Karagandą. Kaliniai buvo gabunami apšildomais prekiniais vagonais, kurie per visą kelionę nė karto nebuvo atidaryti. Kara-

(Tęsa 3-čiame psl.)

EUGENIJUS ONEGINAS

Eliuotas romanas

Vertė STEPAS VAZBYS

Vincio Krėvės-Mickevičiaus
Šviesiam Prisiiminimui

ŠEŠTOJI DALIS

(Tęsinys)

V

Pikti liežuviai jo drąsumą
Pašiepti mėgdavo, tiesa.
Nors tūzą skrodė jo kulka
Iš sieksnių penketo atstumo.
Ir kam prikaišiot jam nelaimę,
Kai, nugalėjęs pirmą baimę,
Tarp priešų ereliu jis maišės.
Ak, buvo girtas. Ir prancūzai
Nelaisvėn paėmė šį tūzą.
Jį priėmė gražiai Paryžius,
Jis dumt akis jam pasiryžęs
Ir sugeba išgert bargan
Kasdien bent bonkas tris, aiman.

VI

Jis mėgo pajuokaut gardžiai,

Paslaptingoji rusų siela

(Atkelta iš 2-ro psl.)

gandoje vyko statybos darbai, bet Remetter čia išbuvo neilgai.

1955 m. sausio mėnesį be jokio perspėjimo jį iššaukė iš darbo ir vėl įgrūdo į apšildomą prekinį vagoną. Prasidėjo ilga kelionė per Sibirą. Tik ilgesniam laikui sustojus traukiniui, kaliniai sužinojo, kad toji stotis vadinosi Pot'ma 11 ir kad ji yra 400 kilometrų į šiaurę nuo Maskvos.

Pasakotojo žodžiais, juo arčiau Maskvos, tuo darbo stovyklose gyvenimas lengvesnis. Vietos stovyklos 1,000 kalinių statė naujus barakus ir lankė politinius kursus. Maistas taip pat buvo geresnis. Už darbo normos atlikimą prie įprasto dienos davinio dar buvo pridėdamas 100 gramų duonos gabaliukas.

1955 m. balandžio mėn. Jean Remetter ir dar 10 vokiečių belaisvių išgirdo įsakymą: "Su daiktais. Greičiau".

Šį kartą juos nugabeno į Likonos vietovę, kuri tik 45 kilometrus nutolusi nuo Maskvos. Dvi dienas jie buvo laikomi vietoje, kurioje savo laiką buvo gyvenę Stalingrade rusams kapituliavęs feldmaršalas von Paulus. Be jokio paaiškinimo juos vėliau nugabeno į stotį ir susodino traukinį, kuris buvo bešeinąs į Vakarus.

Frankfurte ant Oderio buvo išleisti visi vokiečiai. Remetter tęsė savo kelionę toliau dviejų sovietų karininkų — pulkininko ir leitenanto — priežiūroje. Jų traukinys sustojo Berlyne.

Čia jis buvo persodintas į sunkvežimį ir nuvežtas į Prancūzijos konsulatą.

Apie savo įspūdžius vakarinėje Berlyno zonoje Remetter pasakoja:

"Prie Prancūzijos konsulato durų mane pasitiko sargybinis. Jis atsaliutavo ir linksmai man pamerkė. Per visą savo buvimą Sovietų Sąjungoje aš nepastebėjau, kad kas nors man būtų draugiškai mirktelėjęs".

Nuo čia prasidėjo linksmoji pasakojimo dalis. Po gydytojų patikrinimo Remetter traukiniu pasiekė Strassbourgą ir čia surado savo šeimą. Po ilgų metų, kurie kaip baisus košmaras jį lydėjo Sovietų Sąjungoje, jis vėl pasijuto žmogus.

Panašaus likimo susilaukė tūkstančiai vakariečių, kurie anksčiau pažino rusus ir jų santvarką tik iš pasakojimų. Juo daugiau tokių vakariečių bus, juo rečiau sovietų vadams ir politikams teks aiškintis: "Jūs mūsų, rusų, nesuprantate". T. T.

Pajuokti kvailį neprošalį,
Sukvailinti protingą gali
Iš pasalių ar atvirai.
Nors atsirūgdavo jam kartais
Tos išdaigos, ir pats glušu
Turėjęs likt, ko buvo vertas.
Jis mėgo ginčuos' su draugu
Linksmi praleisti dyką laiką.
Dažnai jam buvo pasitaikę
Gudriai prirėkus patylėti;
O kai supykdyti jam knieti
Draugus, prašau, ir, va, ožiai
Jau kaunas dvikovej gražiai.

VII

Supykdes taikint juos mokėjo
Ir tam, kad išsigert su jais,
Kad juos supurvinti šmeižtais
Vėliau kur klaidžiojant alėjoj...
Mutantur tempora*). Gajumas
Ilgainiui dingo, tarsi dūmas
Ar meilės sapnas, ar jaunystė.
Zareckį kitą nūn pažįsti.
Pavėsin jėvų ir akacijų
Jis, pasislėpęs nuo audrų,
Daržininkauja, lyg Horacijus,
Žasų ir ančių pulką laiko
Ir abėcėlės moko vaiką.

VIII

Nekvailas buvo jis, dėlto
Oneginas draugystėj jo
Būvoti mėgo; jam patiko
Jo nuomonė tiesi, sveika,
Kai užsimegzdavo šnekta.
Už tai tik negerbė — pakriko
Zareckio mėtyta širdis.
Bet aplamai patiko jis.
Ir, kai Zareckis vieną rytą
Atėjo aplankyti, nušvito
Oneginas, bet tuoj nuščiuvo.
Zareckio rankoj laiškas buvo.
Oneginas dantis sukando,
Tylom paskaito jį prie lango.

IX

Suspaudė širdį kiek kartėlis.
Tai buvo draugo jo kartėlis
Ar iššaukimas — mandagus,
Aiškus ir trumpas, santūrus.
Oficialus, ramus ir šaltas,
Lyg būtų tai ne jis įveltas,
Oneginas kiek atsilošęs
Trumpai atsakė — "Pasiruošęs
Esu abiem jums patarnauti".
Nėra Zareckiui ko belaukti,
Esą daug reikalų turįs.
Ir nusilenkęs dingsta jis.
Oneginui, oi, nejauku.
Priviręs košės su kaupu.

X

Istoriją jis keikia kvailą,
Apsvarstęs žygdarbius savus.
Suprato, kiek jis neteisus.
Ar jam reikėjo draugo meilę
Pajuokti švelnią ir gležnutę?
Ar nereikėjo vakar būti
Atsargesniu ir savo draugą,
Lyg šerną sužeistą, nesitint.
Ir ką?... Beusį jaunį, būtent,
Kuriam kvailystės tebeauga.
Į tą, kurį nuoširdžiai myli,
Žiauriai suleisti pykčio gylį,
Į bučių prietarų pakliuvus,
Užuot garbiam, protingam buvus.

XI

Užuot saikingai susivaldęs,
Jis pasišiaušęs, lyg žvėris.
Į draugo širdį pasibeldęs,
Būt' gaisrą nuslopinęs jis.
Gal' pamėgint?... Bet ne... vėlu.
Gal palaikyti jį bailiu
Bylon Zareckis įsimaišęs.
Ir kaip įsiai jam tai prikaišios!
Žinia, jam atsakys panioka.
Vistiek nuo priešo bėgt su panika
Turėsi — užpjudyd tave.
"Draugijos" nuomonė tokia,
Garbės spyruoklė, mūsų dievukas,
Ir štai ant ko pasaulis sukas.

*) Laikai keičiasi.

XII

Poetas ūgdamas kerštu
Atsakymo namuose laukia.
Apspito mintys jį ratu,
Viena tik dėmesį jo traukia:
Gal įžeidikas ims pabūgs,
Nuo vamzdžio kaktą gal atsuks.
Ir ką pasėjo ligi šioliai,
Pavirs juokais pas tą puikuolį?
Sulaukė... Jau Zareckis joja
Ir tiesia laišką išdidus.
Puiku! Rytoj mums darbo bus,
Sukrės svajingą šūviai gojų.
Kas kris?... Gal jis? Gal aš? Abudu?...
Išspręs tik saulė atsibudus.

XIII

Jos Lenskis ryžos neapkėsti.
Matyt daugiau jos nenorėjo
Prieš dvikovą. Bent tuo įkasti.
Į saulę, laikrodį žiūrėjo,
Barbeno pirštais. Pagaliau,
Pažvelgęs reikalan ramiau,
Gražino slystančią idėją —
Pas Olgą ėmė ir nuėjo.
Ir manė — ot, išplės akis!
Bet apsiriko. Lyg drugys,
Vėjuotai vilčiai panaši,
Į glėbį Lenskį ima ji,
Tarytum nieko neįvyko.
Jai debesėlio net neliko.

XIV

"— Kur dingot vakar peranksti?!", —
Karštuolio klausinėja ji.
Ir Lenskio mainosi jausmai,
Ir dingsta sielvartas, skausmai,
Atšoko siurbiančios jį dės,
Ištirpo juodasai kartėlis
Prieš žvilgsnį skaidrų ir nekaltą,
Prieš balso virpančio jos altą,
Prieš sielą-ryto rasą tyrą,
Ir nebeliko mūsų vyro.
Juk mato — mylimas dar jis.
Ir kaip galėjo taip paklyst?...
Įtarimus visus išvaikęs,
Laimingas jis, visai pasveikęs.

XV, XVI, XVII

Tai vėl niūrus, lyg kinų siena,
Ties miela Olga tūno jis...
Beje, jėgų vis neturįs
Primint jai vakarykščią dieną.
Jos gelbėtoju būsiu, mąsto,
Ir seksiu vis, kad paleistuvio
Laikytų pavadys liežuvį.
Prie jos širdies brastos nerastų;
Kad kirminas šlykštus, nuodingas
Lelijos žiedo nepaėstų,
Ir kad gėlytę stebuklingą
Jo žodžių šalnos nepaliestų.
Sudiev, draugai, lig ryt dienos —
Su Don Žuanu aš kaunuos'.

XVIII

O, kad žinotų jis — žaizda
Kokia širdy Tatjanos vėrės.
Ir kad žinotų Tanė da,
Kad ant lemties svarstyklių svėrės
Gyvybės dvi... Ak, pultų ji!
Gal meilė jos šventa, gili
Draugus sutaikytų tikrai.
Išsigiedrėtų rytas blaivas.
Su burėm palaužtom vėl laivas
Į tolį plauktų jų ramiai...
Bet paslaptis sunki, klaidi
Už užraktų devynių glūdi.
Ir nianė nejaučia, nors budi.
Ji persena, nepastabi.

XIX

Toks Lenskis vakarą keistokas,
Vėl po tylos jo skamba juokas
Nervingai... Mūzų numylėtas
Toks būna paprastai poetas.
Priejės, va, prie klavikordų,
Pagroja keletą akordų
Ir Olgą apšviečia žvilgsniu:
"Koks aš laimingas, o ar Tu?..."
Bet laikas skirtis. O, Dievuli!
Tarytum jį banga didžiulė
Praryt kėsinas. Lūpos bala,
Širdis suspausta replių šala.
Ar pamatysiu dar tave?...
"— Kas jum?" — "Ė, niekis. Na, sudie".

(Bus daugiau)

KALBOS DALYKAI

REDAGUOJA
DR. P. JONIKAS

Angliškųjų skolinių žodynas

(Tęsinys iš 1955.IV.16 "Literatūros")

fórmonas, fórmanas, fórmenas (foreman), prievaizdas, prižiūrėtojas, viršininkas, vyresnysis. — Skubino, šnuodegavo, *bosui* laižėsi, darbininkus skundė, tai už tai *formenu* jį padarė.

fórničiai, fórniai, fúrničiai, fúrnišiai (furniture, furnishings), baldai, rakandai, medaliai, kraustuliai, stambieji namų daiktai. — Kad tu matytum, *misele*, kaip tie senberniai, tie girtuokliai ten gyvena: nei *forničių*, nei *karpetų*, o *dišės sinkoj* suverstos, neplautos... visi girti, apšivėmę, *dorte* paskendę... Susipirko naujus *furničius*, *karą*, o dabar iš darbo atleido, tai atims — viską atims...

fórnisas (furnace), įtaisas namams apšildyti, krosnis. — Eik, tu *bome*, eik pakurti *fornisą*, ba mes čia visi sušalsime!

forniūoti, furničiūoti, furnišiūoti, furnišiūoti (to furnish), kambarį ar butą baldais apstatyti, mebliuoti. — Jau būtinai turėsiu savo *rūmauzę* naujais *forničiais furničiūoti*, ba senieji taip susidėvėjo ir blakėmis priaugo, kad niekas nebenori gyventi. Matai, šitas *fruntruimis* didelis ir gražus, tik reikia naujai *furnišiūoti*.

fórst digrỹ (first degree), pirmojo laipsnio, didžiausias (nusikaltėlis, niekšas). — Tą tai jau *šuur* pakars, ba jis yra *forst digry murderis*.

fórst eid (first aid), pirmoji (greitoji) pagalba sužeistiems ar sergantiems. — Per karą išmokau *forst eid*, tai dabar, pamatęs sužeistą, tuoj šoku *alpyti*.

fór šiur, foršiūr (for sure), tikrai, tikriausiai, neabejingai, neabejotinai. — Mes tai *for šiur* važiuosime į "Naujienu" *piknyką*. Imsiu *divorsą*, daktare, *for šiur* imsiu, ba su tokiu *bomu*, kaip mano vyras, gyvent nebegalima.

fráidė (Friday), penktadienis. — Šiandie *fráidė*, tai duok *klemčauder sūp* ir *fišės*.

fráįyti (to fry), kepti, spirginti, čirškinti. — Sako, kad *dionacus* tiesiog taukuose *frájina*, ar teisybė? Palauk, *frájysiu emės* su kiaušiniiais.

fréitas (freight), važma, įkrova, prekės; bet lietuviai *freitu* dažniausiai pavadina prekinį traukinį. — Ar teisybė, daktare, kad bolševikai vežė lietuvius į Sibirą *freitais*, kaip kokius gyvulius?

frėmai (frame), rėmai; griaučiai, groblai. — Pikčius kaip *pikčius*, bet *frėmai* tai tikrai gražūs. Statausi *auzą*, ir *frėmus* jau turiu surėmęs, tik reikia lentomis apmušti ir *rūfą* uždėti.

Frėnkis, Frenkiukas, Frenkėlis (Francis, Frank, little Frank), Pranciškus, Pranas, Pranukas. — Tas *bomas Frenkis* ir vėl jau *džėloj*. *Runyk*,

Frenkiuk, ant kampo parnešti *peiperio*.

frėntas, frėntė, frėntkà (friend), draugas, bičiulis, "prietelis"; draugė, bičiulė, "prietelka". — Sakiau ir sakysiu, daktare, kad gero *frento* už jokių pinigų nenusipirksi. Laikiau ją už geriausią savo *frentę*, tai ir pasisakiau viską, o dabar išplėpa visiems — *kreizė*, rupūžė! Turiu tokią *frentką*, kuri ne žmogaus nori, o tik pinigų maišo.

frėš, frėš (fresh), šviežias, šviežia; bet ir amerikiečiai, ir lietuviai dažnai jį vartoja ironizuodami, pašiepdami, taigi: *įžūlus*, *akiplėša*, *begėdis*, per daug išgėres, papliauška. — Tik biškį luktelk, tuoj padarysiu *frėš* kavos. Nebūk toks *frėš*, jei nori su manim draugauti, ba aš nesu kokia *fleperka*, aš esu *dysent* mergaitė.

frėšmenas (freshman), gimnazijos, kolegijos ar universiteto pirmametis studentas. — Mano *boisas* dar tik *frėšmenas aiškulė*.

frỹ (free), laisvas, nepriklausomas; nemokamas. — Mano boba išvažiavo *vakácių*, tai dabar esu *fry men*. Dieve, duok, kad sulaukčiau, kada Lietuvėlė bus *fry*, tai tuoj važiuočiau ir dar nors kartą gaučiau pavaikščioti tais takeliais, kuriais mažas būdamas lakstydavau...

frỹzeris (freezer), ypatingas šaldytuvas, kuris skiriasi nuo paprasto šaldytuvo savo pavidalu, talpa ir tuo, kad jame galima labai ilgai laikyti mėsą ar kitokius valgomuosius produktus; prietaisas ledams (ice cream — aiskrym) gaminti. — Mes turime *fryzerį aiskrymui daryti*, ir, matytumėt, daug *suseivinau* ant *aiskrymo*, ba vaikams niekad jo neužtenka.

frỹzyti, (to freeze), šaldyti; šalti. — Kol nebuvo *fryzerių*, tai mes, lietuviai *farmeriai*, būdavo, kuone visą mėsą rūkydavome, žinote, kaip Lietuvoj, bet dabar, tai sudedam į *fryzerį*, gerai *sufryzinam*, ir ana stovi, kaip šviežia, kaip ką tik po skerstuvų. Čia mes visi *sufryzysim*, jei tas rupūžė *dženitorius* ilgiau latraus ir *štymo* neduos.

fróntas, próntas, frúntas, prúntas (front), priekis, priešakys; priešakinė armijos dalis, visai paruošta mūšiu arba jau dalyvaujanti mūšy. — Iš *fronto* ji atrodo nieko sau, ba turi *nais feisą*, bet iš užpakalio tai gyva *gryzo* statinė. Tas *bildingas* atrodė tikras laužas, bet kai pastatė naują *pruntą*, tai dabar atrodo, tartum visai naujas. Stalino *fruntas* jau visai netoli Maskvos, tiek jį nustūmė vokiečiai.

fróntruimis, frúntruimis, prúntruimis, pruntinis (front

room), svečių kambarys, gyvenamasis kambarys, puošniausias buto kambarys, salonas. — Mano *fletas* labai mažas: tik *kičyns* ir *bedruimis*, o *fruntruimio* jokio.

frútai, frúktai (fruits), vaisiai (amerikiečiai vartoja ir vienaskaitą *fruit*, bet lietuviai beveik išimtinai tik daugiskaitą). — Mano brolis *frūtų farmą* turi — jis *grėpsus* augina. *Prisikenavau frúktų*, o dabar daktaras pasakė, kad cukrinę ligą turiu ir negaliu jų valgyti.

fúl (full), pilnas, pilna. — Matai, kad stiklelis jau *ful*, tai kam pili per *tapą*? Tu čia gerą *biznį* darai, kad visada *ful auza*.

fūl (fool), kvailys, kvailė, žioplys, žioplė, paikius, paikė, mulkis, mulkė. — Nedaryk iš manęs *funių*, ba aš nesu toks *fūl*, kaip tu mislini.

fūlyti (to fool), kvailinti, pajuokti, apgaulioti. — Tu jo geriau *nefūlyk*, ba pats esi didesnis *fūl*, negu jis. *Netraįyk* manęs *sufūlyti*, ba per durnas tam esi.

fulmūn (full moon), pilnatis. — Aš važiuosiu tą naktį, kada bus *fulmūn*, tai geriau matysiu kelią.

funės (fun), žr. *fanės*.

fúrkotis, fúrkotas, púrkotis, púrkotas (fur coat), iš kailio pasiūtas drabužis, Amerikoje dažniausiai tik moteriškas; kailiniai, apsiaustas, paltas. — Jei norite sutaupyti 50 procentų ant *furkočio*, tai pirkite jį dabar, kada eina mūsų krautuvėjų didžiausias išpardavimas. Tas tavo *púrkotis* visai nutriušęs.

fúrlo (furlough). Šitą žodį lietuviai dažniausiai vartoja per karą, kada kareiviai gauna dvi savaites atostogų, taigi kareivių atostogos. — Sako, daktare, kad tuodu kareiviai, ką užpuolė tą mergaitę ir nužudė, buvo paleisti ant *fúrlo*.

fúrničiai, fúrnišiai (furniture, furnishings), žr. *forničiai, furnišiai*.

fúrnisas (furnace), žr. *fornisas*.

(B. d.)

Dr. Alg. Margeris

AUTO TAISYMAS IR GASOLINO STOTIS

Atliekami lyginimo ir dažymo darbai. Taisomi motorai, stabdžiai, transmisijos ir t. t. MOBILGAS benzinas, Firestone padangos, baterijos ir automobiliams dalys.

1934 W. 59th Street Tel.: GROVEHILL 6-9136

M. ČESAS, patyręs automobilių specialistas

Kad Jūsų pinigai atneštų daugiau pelno ir kad kiekvienu atveju jie būtų saugiai apdrausti — padėkite juos pas mus. Tai paprasčiausias ir saugiausias dalykas!

APTARNAUJA JUS NUO 1922 METŲ.

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASS'N.

1447 SO. 49th COURT, CICERO, ILLINOIS

Telefonai: TOWNHALL 3-8131—8132

Juozas Gribauskas, vedėjas

PASIMATYKIT SU STANLEY LITVINU

APIE JŪSU
INSULIACIJOS
PROBLEMAS

Dabar yra laikas įrengti savo namą žiemai.

Mes turime išdirbtą reputaciją pilno pasirinkimo A-1 rūšies stako lentų ir namams materialų.

CARR-MOODY LUMBER COMPANY

3039 SOUTH HALSTED STREET

Tel.: VICTORY 2-1272

STANLEY LITVINAS, Mgr. — LIETUVIAI SALESMONAI.

NELAUKITE — RYTOJ GALI BUTI PERVELU!

Jei norite užsitikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilus, ar šiaip ką apdrausti, reikalaukite agento, arba brokerio, kad jis parūpintų jums polisą per mūsų kompaniją. Nelaimėi išitikus, neturėsite jokių nemalonumų.

"Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters"

O'MALLEY & McKAY, Inc

222 WEST ADAMS STREET

KAMBARYS 1000

Telefonas CENTRAL 6-5208

Generaliai Agentai šių Kompanijų:
COLUMBIA INSURANCE COMPANY
PEARL ASSURANCE COMPANY
LUMBERMEN'S INSURANCE COMPANY
MASSACHUSETTS FIRE & MARINE INSURANCE CO.
MICHIGAN FIRE & MARINE INSURANCE COMPANY
AMERICAN AUTOMOBILE INSURANCE CO.
MASSACHUSETTS BONDING & INSURANCE CO.

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

KAIP PRAEITIS PALAIDOJAMA

(Antano Venclovos išleidžiamų raštų proga)

I.

Neabejotina, Antanas Venclova iš visų Tarybų Lietuvos rašytojų labiausiai Sovietų numylėtas. Juo daugiausia pasitikima. Jis apdovanotas gausia Stalino premija. Jam sudaromos progos išvykti į sovietinimą užsienį, kai ten vyksta komunistų ruošiami propagandos sumetimais bet kurie suvažiavimai. Jis jau buvo visuose Maskvos imperializmo slėgiamuose kraštuose. Jam buvo sudaryta kelionė į Kiniją. Dabar jis išrinktas, vieton J. Šimkaus, Tarybų Lietuvos rašytojų draugijos pirmininku. Valstybinė grožinės literatūros leidykla išleidžia jo visų raštų rinkinį. Bus trys tomai.

Savo sovietinę karjerą A. Venclova pradėjo tuoj raudoniems isibrovus į Lietuvą. Tada jis buvo paskirtas švietimo ministru, o švietimo ministriją pavadinus liaudies švietimo komisariatu, A. Venclova buvo naujai paskirtas liaudies švietimo komisaru. Jis buvo "išrinktas" Liaudies Seimo deputatu. A. Venclova drąsiai ir nuoširdžiai ėmėsi to darbo. Nors iki to laiko jis nebuvo bolševiku, o tik opoziciniai nusiteikę buvusiai Lietuvos vidaus tvarkai. Srovine politine prasme jis nebuvo susitvarkęs. Tokių visuomet ir visur netrūksta.

Pirmieji A. Venclovos eilėraščiai neturėjo ką nors bendro su pasaulėžiūromis. Gimęs, augęs ir brendęs Lietuvos kaime, jis idealizavo jį, pastatydamas prieš judrų, ryškiau šešėliuotą miesto gyvenimą. O kai Lietuvoj įsigalėjo vadizmo pradininkai, A. Venclova atsistoja prieš juos piestu. Ne veiksmis jis reiškė savo nepasitenkinimą įvykusioms vidaus gyvenimo atmainoms, o tas savo kovingas nuotaikas mėgino išprausti į rašomas eiles.

Tada Lietuvoj panašiomis nuotaikomis gyvenančių jaunėsių tarpe buvo daugiau. Vieni jų politine prasme buvo pradėję apsispręsti ne tiek šitikinimais, kiek nuotaikomis atsiremami į Maskvą, o kiti švaistėsi kovingais žodžiais, kuriems socialistinės tvarkos siekimas atrodė gražia romantika, kartu savotišku didvyriškumu tokiu būti. Gudresnieji jų susimetė leisti gražiajai raštijai skirtą "Trečias frontas". Tokių tarpe buvo Cvirka, Br. Raila, Korsakas, J. Šimkus ir A. Venclova. Br. Railos kartu su kitais redaguojamame viename iš "Trečiojo fronto" numerių mėginama buvo aiškiau pasisakyti, kas jie, lyg savo manifestą įdėti. Tame pasiskakyme nedviprasmiai kyšojo komunistinės gairės. Cenzūrą tą numerį užgniaužė. Žurnalas nustojo eiti ir jo bendradarbiai kriko. Betgi tarp kai kurių jų ryšiai susimezgė. Šis tas pasiliko.

A. Venclova, baigęs Vytauto D. universitete mokslus, buvo paskirtas Kaune "Aušros"

berniukų gimnazijos mokytoju. Dėstė lietuvių kalbą ir literatūrą. Ilgainiui tarp švietimo vadovybės ir jo kilo nesusipratimai. Tie nesusipratimai atrodo ne dėl A. Venclovos kurių nors politinių pažiūrų, kiek dėl jo kovingos elgsenos. Jis dar ir tuomet nebuvo apsisprendęs vyras. Tų atsiradusių nesusipratimų pasėkoj Ant. Venclova iš mokytojo pareigų buvo atleistas. Ir tai įvyko tada, kai Maskvos imperialistai jau atvirai organizavo karo žygį į Lietuvą. Tada A. Venclovos kaip opozicinis nuotaikos dar labiau sutirštėjo. Maskvos pasiuntinybė Lietuvoj Pozdniakovo asmeny jau žvejojo būsimus okupacijos talkininkus. Jis dažniau pas save ruošė įvairiomis progomis puotas. Jų metu mezgėsi pažintys ir ryšiai.

Raudoniems pereinamam momentu buvo reikalinga sudaryti tokia vyriausybė, kad Lietuvos visuomenės budrumą migdytų ir kartu užsienį apgautinėtų. Tokios vyriausybės sąstatai turėjo būti lengvai palenkiamas komunistams, bet ne komunistinis ir kartu priešiška nusiteikęs buvusiai Lietuvos vyriausybei.

A. Venclova buvo vienas tokių, kuris geriausiai tokiam sąstatui tiko: jis buvo švietimo ministerijos auka, cenzūros įvairiomis progomis gerokai apipašiotas ir nedviprasmiai bendrai buvusiai Lietuvoj vidaus tvarkai priešiška ir kovingai nusiteikęs. Beto ryšiai su buvusiais frontininkais nenutrūko. Ir štai buvusių vadinamųjų maksimalistų revoliucinių socialistų supūstas, komunistų veikiamas A. Venclova atsistojo švietimo ministerijos prysakyj. Jei kiti to ne laiko metu sukačiotos vyriausybės nariai dar dairėsi, mėgino jaustis esą tikros vyriausybės nariais, tai A. Venclova, ir dar kelėtas jų, žinojo, kas tikrasis jų viršininkas, iš kieno malonės jie duoną valgys. Šie jokio sprendimo, jokio žygio nedarė be jau to meto padėties tikrųjų viešpačių Pozdniakovo ir Dekanozovo. Juo labiau A. Venclova savo pavaduotoju pasikvietęs seną savo bičiulį, karjeristą J. Žiugždą, visuomet spėjusį laiku susivokti esamoj padėty. Vienas ir kitas juodviejų vykdė visa, kas Lietuvos nepriklausomybės duobkasių Pozdniakovo ir Dekanozovo buvo įsakyta. Iš čia A. Venclovos karjeros pradžia pas Lietuvos okupantus.

Dabar A. Venclova jau žino kas jis, kam jis. Jis kartu su J. Paleckiu ir kitais panašiais "Liaudies seimo" deputatais vyksta į Maskvą "saulės" paršivežti, tai yra "maldauti", kad aukščiausias sovietas sutiktų Lietuvą įjungti į SSSR tautų "draugystės" šeimą.

II.

Gal jau trisdešimts metų A. Venclova bendradarbiauja spaudoj. Paskutiniaisiais metais

jis komunistų spaudoj daugiau rašo proza. Sukūrė romaną "Draugystė", išleido apsakynų rinkinį "Naktis". Visi jo kūriniai komunistiniais metmenimis atauti. Stalino premijas ne bet kas gauna. Reikia mokėti ir žinoti, kas rašyti. Jo daug parašyta korespondencijų iš jo kelionių. Jose visose nepamiršama pakaksnoti, pažnaibioti pašones kapitalistinių kraštų, kurių gyvenimo jis nėra matęs ar ten buvęs. Ir kartu SSSR pavergtų kraštų gyvenimą jis pavaizduoja džiaugsmu kupinu, sočiu, — žodžiu, kaip yra liepta. Tuo būdu A. Venclova jau nekuria, bet rašo pagal užsakymus. Jis virto profesionalu propagandistu. Savo padėtimi Lietuvoj jis prilygsta rusuose II. Erenburgui, taip pat seniau užsieny gyvenant eiles rašiusiam, paskui mėginusiam proza kurti ir vėliau parvykusiam į SSSR dirbo ir dirba jau pagal užsakymus.

Karui ištikus, A. Venclova kartu su rusų vejama kariuomene apleido Lietuvą. Rusuose gyvendamas buvo pagautas Lietuvos ilgties ir parašė keletą eilučių, patriotinių nuotaičių nuplaktas. Jose Lietuva jam tėvynė, graži tėvynė, kurios negalės pamiršti.

Štai vienos jo tokių eilėraščių:

LIETUVA

Tu skambus pavasario lietus,
Tu — vaivorykštė, sužibus ant [vandens.

Vasara be tamsiojo rudens,
Srauni upė, nešanti ledus.

Tau siūbuoja eglės, ažuolai,
Spindi gilios versmės ir liūnai,
Gaudžia girios tyliai ir liūdnei,
Mėlynuoja smėlynuos šilai.

Tėviškė! Per tolumą dienų
Vien tavim sergu ir gyvenu,
Ilgiuos tavo upių ir kalnų.

Tu — negestanti rytų aušra,
Tu — giedra, auksinė ir mels- [va,

Tu — geroji mano Lietuva.

Vėliau, jau grįžus į Lietuvą, A. Venclovos, kaip ir kitų Tarybų Lietuvos rašytojų kūriniuose, žodis Lietuva retas svečias. Jį pavaduoja Tarybų Lietuva ar prisidengiamai — mūsų kraštu ar murzinamai — buržuazijos valdomais metais. Dar rečiau vartojami žodžiai lietuvių tauta, net lietuviai, rašoma sovietinė liaudis. O tėvynė, tėviškė vartojami "plačios tėvynės" prasme. Žodžiu, lietuvius pakeičia rusai ir šis žodis dažniau pagarbiai linksniuojamas.

Jei seniau A. Venclova buvo jautrus Lietuvai ir jos žmonėms, tai dabar jis ne tai, kad atvėso saviems, bet tie jausmai, pergyvenimai išplečiami "plačiosios tėvynės" žmonėms ir bendrai visiems tiems, kurie rusų imperializmo yra žalojami.

A. Venclova yra Nepriklausomos Lietuvos mokyklų auklėtas, mokytas. Jam lietuvių kūryba ne tik ne svetima, bet jis su ja susigyvenęs, jos įtakoje brendęs, rašęs. 1941 metais A. Venclova gyvendamas rusuose teisingai šiomis eilė-

mis aprašė Kristijoną Done-
laitį:

DONELAITIS

Iš baudžiavos nakties įaugai
[tu į mūsų kultūrą,

Kaip plačiašakis ažuolas —
[gumbuotas, drūtas, sveikas.
Nepajėgė stiprybės tavo sunai-
[kinti laikas —

Tu būsi gyvas amžinai, kaip
[tavo raštų būras.

Saulėlė, vėl atkopydama, rami-
[na, guodžia širdį,

Ir prigimties balsai pro ledą
[skamba dyvini,

O tu sulinkęs per baudžiau-
[ninkų laukus eini,

Ir tavo ausys vokiško botago
[smūgius girdi.

Visi garsai, visi kvapai, darbai
[vyžoto krašto

Hegzametruose "Metų" aidi
[nuostabia gaida,

O Pričkus, Slunkius, amstro-
[tai ir būrai tavo raštų

Niūriuose praetties šešėliuose
[liks mums visada.

Ar dar ilgai skriaudų taku mūsų
[tėviškei reiks eiti,

Kaip būrasėjo baudžiavon,
[didysis Donelaitis?

Įdomu, kad rusuose gyvendamas A. Venclova prisimena didįjį Donelaitį ir klausia jį, ar ilgai mūsų tėviškei teks eiti skriaudų taku. Ar čia neslypi ar neslypėjo A. Venclovos abejonės dėl jo pasirinktos komunistinės karjeros? Ar nusabejo jis tada, kad nusiukdamas nuo savo tautos į savą kultūrą neįaugsi, o svetima liks nesuprasta? Nesuprasta ir liksi kurčias, kai svetimi tvanoja tavo tautą, ją retina, žemina. Gali būti, kad jis galėjo tada pasiduoti tokioms abejonėms, kai Maskvos satrapai paskubomis kraustėsi iš jos toliau į rytus spaudžiami vokiečių. Tos jo eilės rašytos 1941 metų pabaigoj. Deja, iš paskutiniųjų A. Venclovos kūrinių nematyti, kad ir dabar jį apniktų panašios abejonės. Lietuvos žmones užgriuvus naujajai, raudonajai baudžiavai, A. Venclova neina Donelaičio pasirinktu keliu.

Būkime tikri, kad nūdienės pavergtos Lietuvos šešėliuose tylumoje ir neviešumoje bręsta, jei dar nesubrendo, tas, kuris eis sulinkęs per Lietuvos kolūkininkų laukus ir girdės jų žmonių didžiasias aimanas ir skausmus ir jis juos sudės į savo kūrinių ne menkesnį kaip Donelaičio "Metai". Didžiojo Donelaičio kūrinys yra laidu, kad gims, tas plačiašakis ažuolas — gumbuotas, drūtas, sveikas, kurio stiprybės nepalenks jokios audros. Juo labiau nepaveiks jokie A. Venclovos propagandinio turinio raštai, nors jie ir bus išleisti ir varu brukami juos pirkti.

Tiek daug kentėjusi tauta, ilgus metus dėl savo kalbos ir laisvės kovojusi nėra palaužiama. Gali jos atskiri vaikai nuslysti, paklysti ir vėl save susirasti, bet tauta kaip visuma savęs nepraras — atgaus kas prarasta, susiras kas jai priklauso.

J. Vlks.

Nesėdėkime kaip su nukirstomis rankomis

Paskutiniuoju metu mūsų džiui, nesu kuo ypatingai skolingas, tačiau stengiuosi Tėvynei atsilyginti už gražius Dzūkijos pavasarius, už jaunų dienų vargą, kuris iš svetur atrodo toks saldus, toks šventas... Ir jei kiekvienas atsaikėsime pagal savo sąžinę — lietuvybei bus daug padaryta.

Paskutiniuoju metu mūsų džiui, nesu kuo ypatingai skolingas, tačiau stengiuosi Tėvynei atsilyginti už gražius Dzūkijos pavasarius, už jaunų dienų vargą, kuris iš svetur atrodo toks saldus, toks šventas... Ir jei kiekvienas atsaikėsime pagal savo sąžinę — lietuvybei bus daug padaryta.

Paskutiniuoju metu mūsų džiui, nesu kuo ypatingai skolingas, tačiau stengiuosi Tėvynei atsilyginti už gražius Dzūkijos pavasarius, už jaunų dienų vargą, kuris iš svetur atrodo toks saldus, toks šventas... Ir jei kiekvienas atsaikėsime pagal savo sąžinę — lietuvybei bus daug padaryta.

Paskutiniuoju metu mūsų džiui, nesu kuo ypatingai skolingas, tačiau stengiuosi Tėvynei atsilyginti už gražius Dzūkijos pavasarius, už jaunų dienų vargą, kuris iš svetur atrodo toks saldus, toks šventas... Ir jei kiekvienas atsaikėsime pagal savo sąžinę — lietuvybei bus daug padaryta.

Paskutiniuoju metu mūsų džiui, nesu kuo ypatingai skolingas, tačiau stengiuosi Tėvynei atsilyginti už gražius Dzūkijos pavasarius, už jaunų dienų vargą, kuris iš svetur atrodo toks saldus, toks šventas... Ir jei kiekvienas atsaikėsime pagal savo sąžinę — lietuvybei bus daug padaryta.

Paskutiniuoju metu mūsų džiui, nesu kuo ypatingai skolingas, tačiau stengiuosi Tėvynei atsilyginti už gražius Dzūkijos pavasarius, už jaunų dienų vargą, kuris iš svetur atrodo toks saldus, toks šventas... Ir jei kiekvienas atsaikėsime pagal savo sąžinę — lietuvybei bus daug padaryta.

Paskutiniuoju metu mūsų džiui, nesu kuo ypatingai skolingas, tačiau stengiuosi Tėvynei atsilyginti už gražius Dzūkijos pavasarius, už jaunų dienų vargą, kuris iš svetur atrodo toks saldus, toks šventas... Ir jei kiekvienas atsaikėsime pagal savo sąžinę — lietuvybei bus daug padaryta.

Paskutiniuoju metu mūsų džiui, nesu kuo ypatingai skolingas, tačiau stengiuosi Tėvynei atsilyginti už gražius Dzūkijos pavasarius, už jaunų dienų vargą, kuris iš svetur atrodo toks saldus, toks šventas... Ir jei kiekvienas atsaikėsime pagal savo sąžinę — lietuvybei bus daug padaryta.

Paskutiniuoju metu mūsų džiui, nesu kuo ypatingai skolingas, tačiau stengiuosi Tėvynei atsilyginti už gražius Dzūkijos pavasarius, už jaunų dienų vargą, kuris iš svetur atrodo toks saldus, toks šventas... Ir jei kiekvienas atsaikėsime pagal savo sąžinę — lietuvybei bus daug padaryta.

Paskutiniuoju metu mūsų džiui, nesu kuo ypatingai skolingas, tačiau stengiuosi Tėvynei atsilyginti už gražius Dzūkijos pavasarius, už jaunų dienų vargą, kuris iš svetur atrodo toks saldus, toks šventas... Ir jei kiekvienas atsaikėsime pagal savo sąžinę — lietuvybei bus daug padaryta.

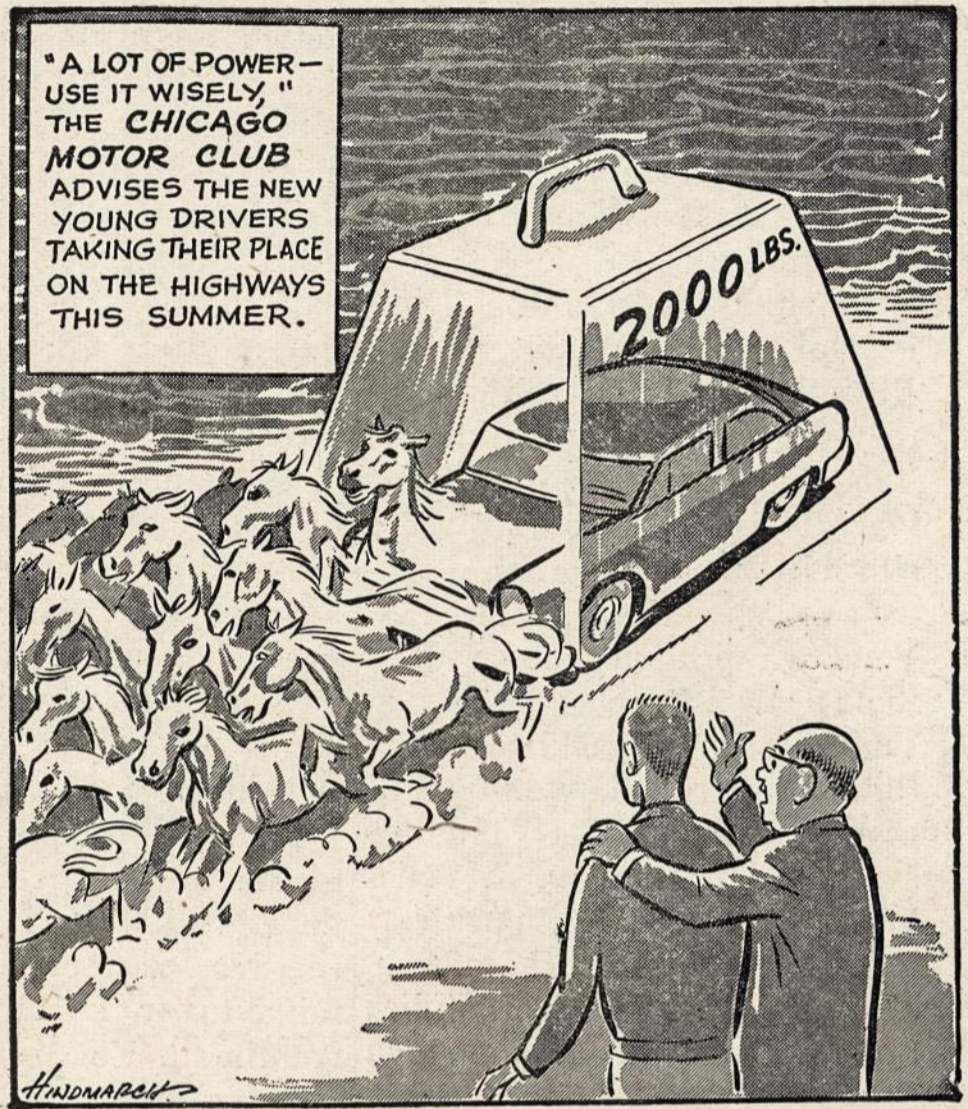
Paskutiniuoju metu mūsų džiui, nesu kuo ypatingai skolingas, tačiau stengiuosi Tėvynei atsilyginti už gražius Dzūkijos pavasarius, už jaunų dienų vargą, kuris iš svetur atrodo toks saldus, toks šventas... Ir jei kiekvienas atsaikėsime pagal savo sąžinę — lietuvybei bus daug padaryta.

Paskutiniuoju metu mūsų džiui, nesu kuo ypatingai skolingas, tačiau stengiuosi Tėvynei atsilyginti už gražius Dzūkijos pavasarius, už jaunų dienų vargą, kuris iš svetur atrodo toks saldus, toks šventas... Ir jei kiekvienas atsaikėsime pagal savo sąžinę — lietuvybei bus daug padaryta.

Paskutiniuoju metu mūsų džiui, nesu kuo ypatingai skolingas, tačiau stengiuosi Tėvynei atsilyginti už gražius Dzūkijos pavasarius, už jaunų dienų vargą, kuris iš svetur atrodo toks saldus, toks šventas... Ir jei kiekvienas atsaikėsime pagal savo sąžinę — lietuvybei bus daug padaryta.

nuveikti, bet pirma reikia jį turėti. Keli tūkstančiai dolerių — ne fondas, o tik pinigai smulkiems eksperimentams. Tačiau ir negalima sėdėti nieko neveikiant, kaip su nukirstomis rankomis. Kasdien turi atsirasti daugiau ir daugiau Kultūros Fondo rėmėjų, iki visa lietuviškoji išeivija susirinks istoriniam žygiui.

Ar žinote, kad apie 1900 m. tik 6% ištekejusių JAV moterų turėjo apmokamus darbus? Apie 1940 m. tas skaičius pakilo iki 15%. O apie 1950 m. ištekejusių moterų darbas fabrikuose ir įstaigose taip įėjo į madą, kad kiekviena ketvirtoji amerikiečių žmonių dirbo arba bent ieškojo darbo pramonėje bei administracijoje.

NOW AT SOLTIS FURNITURE

Constructed with finest material and workmanship usually found only in Customline ranges—the small price will astound you.

Simply, but beautifully designed to add to the charm of your kitchen. Has oven heat control, automatic top burner lighting, extra large 17½" wide "EVEN-ACTION" oven, drawer type broiler, and takes only 36" of floor space.

SOLTIS HOME APPLIANCES AND FURNITURE

2647 West 51st Street HEmlock 4-7095
OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

GARSINKITĖS "NAUJIENOS"

Kaip vokiečiai gaudė gen. Eisenhowerį

Daug kas atsimena beveik pasakišką buv. Italijos diktatoriaus Mussolinio iš aliantų tvirtovės išvogimą, kurį paskutiniojo karo gale atliko vokiečių armijos plk. Otto Skarzeny. Pasirodo, kad panašų planą vokiečiai turėjo ir vyriausiojo Vakarų aliantų armijos vado gen. Eisenhowerio atžvilgiu.

Šią istoriją neseniai iškėlė į viešumą vieno Singapuro laikraščio redaktorius John Karlova, kuris karo metu dirbo Eisenhowerio štabo spaudos skyriuje.

Kaip atsimename, 1944 m. gale vokiečiai pradėjo desperatišką vad. Argonų ofensyvą, kurioje dalyvavo dideli kiekiai tankų, lėktuvų bei pėstininkų. Ofensyvai užtikrinti jie norėjo sukelti aliantų pusėje paniką ir tuo tikslu apie 100 Amerikos armijos uniformomis aprengtų savo karių pasiuntė į užfrontę. Jiems vadovavo vokiečių aviacijos plk. Otto Skarzeny, kuris buvo lengvai atpažįstamas iš veido turimo didelio rando ir kuris neseniai buvo įvykdęs Mussolinio pagrobimą.

Eisenhowerio štabo būstinė tada buvo Versaly. Prieš pat Kalėdas "karių moralei pakelti" vyr. aliantų vadas kartu su prancūzų ir anglų armijų atstovais aplankė Reimse stovinius dalinius ir po vizito vėl grįžo į Versalį. Eisenhoweris keliavo juodu "kadilaku", vežamas savo šoferio. Užpakaly kitu automobiliu važiavo minėtasis redaktorius John Karlova ir dar du informacijos tarnybos darbuotojai.

Pradėjus snigti, kelias pasidarė slidus ir viename nelaimingame pasisukime sprogo žurnalistų automobilio padanga. Kol ji buvo pakeista nauja, Eisenhowerio automobilis gerokai nutolo.

Jau sutemus žurnalistai pasiekė kelio išsišakojimą, iš kurio vienas kelias ėjo į Paryžių, o kitas — į Versalį. Pakelės griovy riogsojo susprogdintu priešakių juodas automobilis, kuris buvo panašus į Eisenhowerio "kadilaką", o aplinkui jį siuvo karo policija. Iš arčiausiai stovinčio kariškio žurnalistai sužinojo tik tiek: "Du Amerikos kareiviai metė į pravažiuojantį automobilį granatų pundą, susprogdindami jį ir užmušdami juo važiavusius Amerikos armijos pulkininką bei puskarininkį."

Žurnalistai tęsė savo kelionę toliau. Bet po kelių šimtų metrų juos sustabdė du karo policijos "džypai" ir pareikalavo dokumentų. Nežiūrint žurnalistų teisinimosi, kad jie dirba Eisenhowerio štabe, jie buvo susodinti į sunkvežimį ir nugabenti į artimiausią karo policijos būstinę. Čia jie buvo trumpai patardyti vokiškai kalbančio majoro ir uždaryti areštinėje. Areštinėje jau sėdėjo eilė Amerikos karo uni-

formas dešimčių vyrų, jų tarpe ir "randuoto veido kapitonas", kuris piktu balsu reikalavo, kad bematant būtų išleistas.

John Karlova ir kitų žurnalistų tapatybės tuoj buvo išaiškintos ir po poros valandų jie buvo išleisti. Juos tardęs majoras pareiškė: "Vėlniški dalykai vyksta. Apie šimtas Amerikos uniformas dešimčių vokiečių prasibrovė pro mūsų linijas ir tykoja Eisenhowerio. Viena jų grupė važinėja tokio tipo automobiliu, kokį jūs turite, todėl ir buvote sulaikyti". Iš jo prasitarimo paaiškėjo, kad Eisenhoweris dar negrįžęs į Versalį ir kad niekas nežino, kur jis šiuo metu yra.

Pakeliui į namus žurnalis-

tai dar buvo penketą kartų sulaikyti, bet specialus juos tardžiusio majoro pažymėjimas jiems leides dar tą patį vakarą pasiekti Versalį.

Gi pačiame Versaly vyravo tikras sąmyšis. Visa apylinkė buvo apstatyta karo policija. Generolas dar nebuvo grįžęs ir nervišką priepuolį gavusi kažkokia štabo tarnautoja isteriškai kiekvienam kartodavo: "Jį užmušė, jį užmušė".

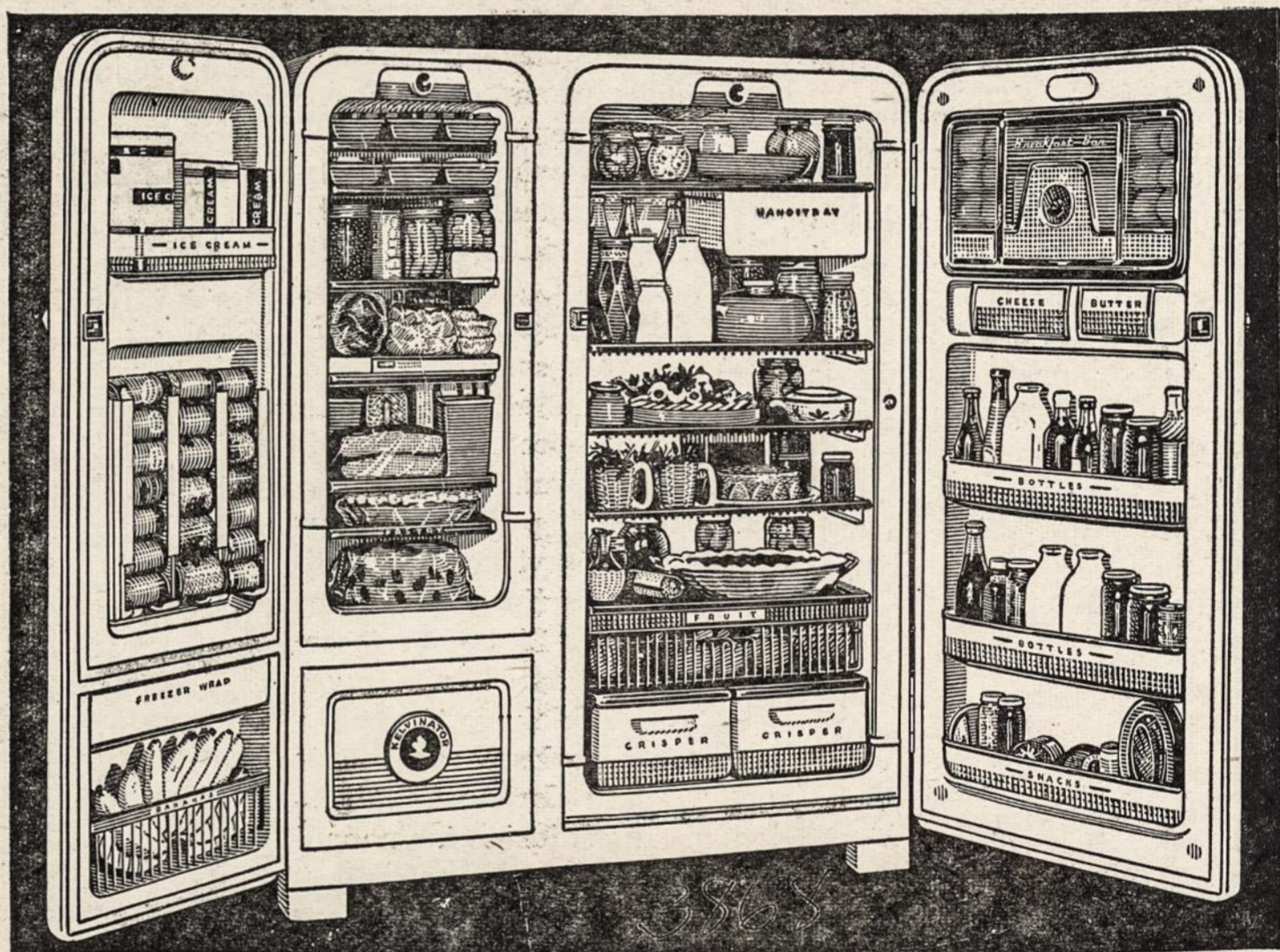
Eisenhowerio dar teko laukti keletą valandų. Pasirodė, kad netoli Paryžiaus jis pastebėjo du senukus, kurie pėsti keliavo pas savo dukterį. Senukai po dienos kelionės buvo tiek pavargę, kad tą vakarą nesitikėjo pasiekti Paryžiaus ir ruošėsi praleisti naktį apsnigtuose laukuose. Gen. Eisenhoweris šoferiui liepė juos

nugabenti į miestą.

Kol jie surado senukų dukters adresą, praėjo kelios valandos. Bet grįžtant į Versalį, jiems nereikėjo pasiekti kelio išsišakojimo, kuriame buvo susprogdintas panašus į Eisenhowerio "kadilaką" automobilis ir tuo būdu jie išliko gyvi. Vėliau paaiškėjo, kad į aliantų užfrontę prasibrovę vokiečiai turėjo tikslias žinias apie Eisenhowerio kelionę. Bet grynas atsitiktinumas, kurio priežastimi šį kartą buvo generolo gera širdis, jų planus pavertė niekais.

Daugumos vokiečių, kurie persirengę amerikoniškomis uniformomis gaudė gen. Eisenhowerį, likimas nežinomas. Bet jų vadui pulkininkui Otto Skarzeny pasisekė iš amerikiečių kalėjimo pabėgti. 3.

THERE'S NOTHING ELSE LIKE IT IN THE WORLD! **FABULOUS** **FOODARAMA** BY **KELVINATOR**

**166-LB. UPRIGHT FREEZER AND AN 11 CU. FT. REFRIGERATOR
BOTH IN A CABINET ONLY 47 INCHES WIDE!**

Here, in one spacious yet compact cabinet, is all the convenience of a home freezer and the world's finest "Moist Cold" refrigerator with automatic defrosting. It's fabulous FOODARAMA... the newest idea in foodkeeping from the oldest maker of electric refrigeration for the home.

And what new luxuries are yours

in the FOODARAMA! In the refrigerator door are such ahead-of-the-times features as the handy Breakfast Bar for bacon, eggs and juices... cheese and butter chests... bottle and jar shelf. In the freezer door an ice cream shelf... frozen juice racks... freezer wrap dispenser... even a safe unrefrigerated place for bananas.

IN YOUR CHOICE OF EIGHT NEW DECORATOR COLORS AND WHITE

THE PRICE?

Far less than you would pay for a comparable deluxe refrigerator and separate freezer.

\$629.95

Easy extended payment terms are available.

Guaranteed Electric Appliance and Furniture Company

2876 WEST CERMAK ROAD

BISHOP 7-3333

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

STUDENTŲ DIENOS

REDAGUOJA REDAKCINĖ KOLEGIJA:

L. Sabaliūnas, L. Širmulytė ir J. Šmukštys

Redakcijos adresas: J. ŠMULKŠTYS,
726 W. 55th St., Chicago 9, Ill.

Kur prasidėjo seminarai

Šį pavasarį mūsų pasaulį užplūdusi vienas už kitą įdomesnių seminarų banga išplaukė iš ten, iš kur ji ir tegalėjo išplaukti — Amerikos dvasinio centro Bostono, Detroito, New Yorko, Los Angeles ir Urbanos santariečiai, Baltimorės ir Clevelando ateitininkai pavyzdžiu pasekė, bet pirmasis šio pozityvaus, kultūrinio judėjimo impulsas buvo duotas pleškančiai šaltos gruodžio 11 d. vakarą liaudies raštų motyvais dekoruotuose Bostono Tautininkų Namuose. Tadien, su filadelfiečio K. Ostrausko vaizdingu pašnekesiu apie "Kartų dvikovą", prasidėjo Bostono ir Brocktono studentų santariečių surengtas Lietuviškasis Seminaras ir visa ši džiugi lietuviškųjų studijų kasada, į kurią ir Studentų Sąjunga vėliau įsijungė.

Kostas Ostrauskas pralaužė seminarui ledus, parodydamas kaip skiriasi kartos ir dėl ko reikia sueiti ir lietuviškuosius klausimus ramioje, studijinėje dvasioje išsiaiškinti. Visų pažiūrų ir pozicijų sufanatimas, kultūrinių klausimų iškreipimas į politinius — prelegentui išrodė didžiosiomis nuodėmėmis, prieš kurias jaunoji karta turinti ryžtingai sukilti. Kūrybinė veikla vakarietiškos kultūros dvasioje turinti būti jos kelias. Ir Maupasanta — kaip ir bet ką kitą — nevalia vertinti pagal jo politines pažiūras ar sirgias ligas, bet tikrai pagal jų kūrybinę vertę.

Į giliają lietuvių protautės senovę sausio 16 d. pažvelgė antroji seminaro dalyvė Dr. M. Alseikaitė-Gimbutienė. Su ekrano pagalba, Harvardo Peabody muziejaus mokslininkė vaizdingai nupiešė lietuvių prosenelių kelią, prieš 4-5,000 metų, iš vidurio Europos į dabartines jų gyvenamąsias vietas ir Gudiją. Praeitin vasario 6 d. žvelgė ir archeologijos katedros dekanas prof. Dr. J. Puzinas, nupasakojęs Vilniaus praeities tyrinėjimus. Mūsų miestų istorija esanti gana sena, nes jau bent nuo 5-tojo amžiaus Vilniuje gyventa lietuvių.

Apie "Lietuvio asmenybės bruožus" kovo 13 d. plačiai kalbėjo Vyt. Kavolis. Lietuvio asmenybę suformavę esą šeši istoriniai veiksniai: vaiko santykis su motina, vienmečių grupė, santykiai su pašaliečiais, santykiai su gamta, gapadoriškoji ideologija ir estetiški simbolizuojanti psichologija. Apžvelgęs visų šių veiksmų įtaką, prelegentas palietė ir pagrindines lietuvių charakterio silpnības: nesuge-

bėjimą abstrakčiai galvoti, valios ir sąžinės trūkumą, nepajėgumą kritiškai į save pažvelgti ir save patį paanalizuoti.

Kovo 20 d. "Lietuvių kovas dėl kultūros" peržvelgė jau penktą dešimtmetį jas studijuojąs prof. Vaclavas Biržiška. Šimtmečiai slinko profesoriaus žodžiais, o lietuvis vis nepasidavė nei svetimiesiems užkariautojams, nei saviškiams pataikūnams.

Seminarą užbaigė balandžio 2 d. Dr. J. Girnius turininga paskaita apie "Lietuviškosios minties raidą". Paskaitoje buvo apžvelgti didieji lietuvių galvotojai ir jų įnašas mūsų minties lobynui, gi diskusijose pasidalinta mintimis apie filosofinių idėjų reikšmę šiaurinėje mūsų kasdienybėje ir jaunimo organizacijose. Profesorius pasisakė prieš toki grubių problemų nagrinėjimą, kaip pvz. prof. Ylos ginčuose prieš liberalizmą. Idėjos neturėtų tarnauti kaip pigūs būdas pasmerkti nepatinkamam oponentui.

Įvairiose seminaro paskaitose, kurias pravedė Z. Meceris, J. Špakevičius, V. Kavolis ir R. Vaišnys, dalyvavo tarp 60 ir 12 klausytojų. Dalyvių skaičius kiek sumažėjo po to, kai Bostonan atvykęs vienas publicistinis profesorius, kuris ir šiaip nepraleidžia progos santariečiams per spaudą kurįdurti, davė vienos ideologinės organizacijos studentams suprasti, kad Lietuviškasis seminaras nėra tiek naudingas išganymui, kiek jo ignoravimas. Profesorius, tiesa, įdūrė; tačiau tokiu darbu vargiai kas galėtų pasididžiuoti, nebent tasai lietuviškas dienraštis, kuris beveik iš visų seminaro pranešimų išbraukydavo rengėjų vardą (duodamas suprasti, kad seminarą rengia vietinis Studentų Sąjungos skyrius), o iš vienos korespondencijos netgi rado reikalo pašalinti kaip nemoraliai gundantį sakinį, jog esą gražu, kad ir kitų ideologijų jaunimas semiasi žinių Lietuviškajame Seminare.

Bostono santariečiai tariasi turį teisę paklausti, ar jie laikomi maru apsėstais, kad dėl jų, kaip G. Orwellio 1984 m., reikia cenzūruoti faktus ir perrašinėti istoriją?

Juozas Šaltinis

Naujieji Vokietijos Lietuvių Studentų Sąjungos organai

Pasibaigus 1954 m. vasaros Pabaltiečių Studentų suvažiavimui Bad Godesberg'e, suva-

žiavime dalyvavę lietuvių studentai savo atskirame susirinkime vienbalsiai pripažinę, kad jau pats aukščiausias laikas seniai planuojamą S-gos organų perrinkimą galų gale paversti tikrenybe ir kaip galima greičiau įvykdyti, nes senųjų organų kadencija formaliai jau seniai buvo pasibaigusi, ten pat vietoje sudarė Rinkimų Komisiją, į kurią buvo išrinkti: pirm. — K. Ašoklis, sekr. — Vyt. Aukštikalnis ir Alg. Gintautas — narys.

Rink. K-ja, susipažinusi su VLSS statutu ir įstatais, nusprendė nesiremti pilnai nei vienu, nei kitais, kadangi pirmieji nebuvo visuotiniai priminti, o antrieji neatitiko dabartinę mūsų padėtį, ir gyvai ėmėsi jai pavesto darbo, kurį, be jokių komplimentų reikia pripažinti, privedė sėkmingai iki galo. Būtų neteisinga tvirtinti, kad šie visi darbai nebūtų sukėlę dūmų! Bet kur jų nepasitaiko? Nors ir girdėjosi, kad Bonn'os skyriuje virė gan karšti ginčai, kad München'e "kunkuliavo", net ir pačioje Rink. K-joje trankėsi perkūnai, tačiau tikslas buvo pasiektas!

Iš 36 išsiuntinėtų balsavimo lapelių R. K-ja ligi nustatytos datos pasiekė 24 kortelės. Rinkimai buvo baigti ir galutiniai rezultatai paskelbti 1955 m. kovo 5 d.

Į VLSS C. V-bą buvo išrinkti: Pranas Jurkus — pirm., Kasparas Dikšaitis — sekr., Algirdas Jasaitis — narys; Revizijos Komisija: Akytė Kavaliauskaitė ir Algirdas Černius; Garbės Teismas: Rūta Krekoveckaitė ir Antanas Dulskas.

Kaip ir kiekvienais, taip ir šiais metais, naujoji V-ba yra nusistačiusi prisidėti prie ruošiamo šią vasarą Pabaltiečių Studentų suvažiavimo Bad Godesberg'e ir jo ribose norėtų praveisti mūsų visuotinį narių suvažiavimą - kongresą, tuomi tikėdamiesi paskatinti visų Vokietijoje esančių lietuvių studentų bendradarbiavimą ir susiartinimą.

Savo ateities veikloje V-ba yra numačiusi taip pat bendradarbiavimą su World University Service, Arbeitgemeinschaft der Exilstudenten, kuri apjungia visas Vokietijoje esančias egzilų studentų sąjungas ir atstovybes, ir palaikyti ryšį su Pabaltiečių Institutu, kuris iš savo kuklių išteklių, kiek galėdamas, paremia ir mus.

Tikėkimės, kad naujųjų mūsų organų veikla bus vainikuota darnaus darbo ir pavyzdingo susipratimo vainiku!

A. Černius

8 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — SATURDAY, JUNE 18, 1955

Studentų veiklos klausimais

Š.m. gegužės mėn. 28-29 d.d. Chicagoje įvyko ASS Korpl Vytis sąskrydis-studijų dienos. Susirinkus nariams iš Clevelando, Urbanos ir Chicagos, buvo aptarta daugelis organizacinių reikalų ir išsikalbėta aktualiaisiais šių dienų klausimais.

Sąskrydį sveikino Akademinio Skautų Sąjūdžio pirmininkė dr. M. Budrienė; žmoniškumo, tolerancijos ir savigarbos jausmo ugdymo klausimais išsamiai kalbėjo fil. Plateris; korporacijos tradicijas, drausmę ir santykius su kitomis organizacijomis aiškino fil. Korzonas; ASS spaudos klausimais pranešimą darė fil. Kviklys. Be aukščiau minėtų sąskrydyje dalyvavo ir įvairiais klausimais kalbėjo fil. Maskaliūnas, senj. Avizienis, senj. Mikalavičius ir kt. Sąskrydžiui pirmininkavo iš Clevelando atvykęs senj. V. Kamantas. Posėdžiai buvo užbaigti dviem vakarais: skautiškuoju laužu, kurį pravedė fil. Černius, ir Pabaltiečių vakaru.

* * *

Studentiškoji veikla šiais metais pasižymi savo padaugėjusiais suvažiavimais, sąskrydžiais, studijų dienomis.

Šiomis dienomis Detroito vyksta zonis santariečių suvažiavimas-studijų dienos. Dalyvaujant Santaros atstovams iš Urbanos, Clevelando, Chicagos, Detroito ir Bostono, bus aptariami aktualieji naujos organizacijos reikalai ir gvildenamos visiems rūpimos lietuviškos problemos. Išsamus suvažiavimo darbų aprašymas bus patiektas sekančiame "Studentų Dienų" numeryje.

Primenama taip pat, kad rugpiučio 24-27 d.d. tradicinėje Nepriklausomųjų suvažiavimų vietoje, Tabor Farm, Sodus, Mich., įvyks antrasis visuotinis Liet. Studentų Santaros suvažiavimas. Dinamiška suvažiavimo programa bus dvejopa: 1-ji suvaž. dalis bus studijinio pobūdžio, kai grynai organizaciniai klausimai užims likusią dalį.

Teko patirti, kad akademiškai skautai taip pat rengia plataus masto akademinę stovyklą-visuotinį suvažiavimą liepos 4 d. savaitgalį. Stovykla bus ypatingos svarbos, nes joje bus sprendžiami įvairūs su pačia korporacija ir jos veikla surišti klausimai.

* * *

Kaip kad yra žinoma, Liet. Stud. S-gos ribose veikia Užsienio Skyrius rūpinasi padėkos laišku išsiuntinėjimu žymesniems tarptautinio masto vyrams vienaip ar kitaip paremusiems pavergtų tautų kovą dėl laisvės. Teko, tačiau, girdėti, kad panašūs Užsienio Skyriai veikia ir prie kitų organizacijų, kaip ateitininkų ir skautų. Ar nebūtų prasminga dėti pastangų tų skyrių veiklos koordinavimo link? Juk

(Tęsinys 9-tam psl.)

daug daugiau gali būti atsiektą visą akciją vedant iš vieno taško, negu kad yra imanoma tikėtis dirbant per atskirus vietetus. Tai, žinoma, nereikštų minėtų organizacijų Užsienio Skyrių panaikinimo; koordinuota veikla apimtu tik viršuj minėtą akciją. Tame darbe visi esame vieningi ir panaši organizuota veikla galėtų būti be didelio vargo atsiektą. LS

LITUANICOS KLUBO VEIKLA

Illinois Universitete, Navy Pier, š.m. bal. 26-27 d. įvyko "Open House". Tomis dienomis un-tą galėjo aplankyti studentų tėvai ir Chicagos visuomenė. Įvairūs un-to departamentai turėjo išstatę parodėles ar pravedė pavyzdines pamokas. Taip pat visi un-to klubai turėjo galimybės pasirodyti.

Navy Pier esantieji lietuviai studentai yra susibūrę į Lituanicos Klubą, kuris yra pusiau pripažintas un-to vadovybės. Lituanicos klubui šiuo metu vadovauja Tomas Remeikis. Klubas turi 80 narių. Jis gražiai veikia rengdamas paskaitas ir diskusijas studentams rūpimais klausimais, tad ir šia proga neapsileido ir labai gražiai per "Open House" pasirodė.

Savo būdelėje Lituanicos klubas surengė tautodailės parodėlę. Medžio drožiniai, juostos, lietuviška lėlė ir lietuviški margučiai puošė parodėlę. Visą laiką viena kolegė tautiniais drabužiais stovėjo prie lietuviškos parodėlės ir aiškino praeinančioms amerikiečiams. Susidomėjimas lietuviškais eksponatais buvo didelis. O įspūdžiui pagilinti, Lituanicos klubas atspausdino ir dalino propagandinę knygelę. Ši knygelė papuošta lietuviškais ornamentais, Lietuvos žemėlapiu ir tautodailės iliustracijomis, suteikė žinių apie Lituanicos klubo tikslus ir veiklą, apie Pabaltijos valstybes, ypatingai Lietuvą ir apie Lietuvos meną. Šis leidinėlis, anglų kalboje, buvo plačiai paskleistas lankytojų tarpe ir ne vieną supažindino su mūsų tauta.

Už tokį gražų lietuvių pasirodymo pasisekimą padėka priklauso kolegoms architektams Babušniui ir Rūbui padėjusiems suplanuoti ir pastatyti Lituanicos klubo būdelę; klubo valdybai daug pastangų padėjusiai šios parodėlės suorganizavimui; ir visoms kolegėms bei visiems kolegoms, prisidėjusiems eksponatais ar talka prie Lituanicos klubo pasirodymo per "Open House" pasisekimo. I. T.

A. & C. IGNITION—SAW SERVICE
Remontuojami ir galandami puikiai.
Galandamos rankinės ir motorinės žolės piovimo mašinos. Mes deriname ir remontuojame visokių firmų ir modelių gazo motorus. Paimame iš namų ir pristatome į namus.
Tel.: GARDEN 2-1804
5728 WEST 82nd PLACE
Kasdien 9-7 val. po pietų ir sekmadieniais 9-4 val. po pietų.
Svc. Mgr. P. SHTUKAS
OAK LAWN, ILL.

Iš studentų gyvenimo

Šio semestro pabaigoje, gegužės 20 d., Urbanoje įvyko baigiančiųjų lietuvių studentų pagerbimas. Diplomantus sveikino buvęs Stud. S-gos c. v-bos narys K. Mikėnas, baigiančiųjų vardu kalbėjo A. Avižienis. Ši semestrą Illinois un-tą Urbanoje baigė: A. Avižienis (magistro laipsnis), R. Babickas, J. Baltrušaitis, A. Dundzila, K. Garmutė, R. Gaška, J. Jodelienė, L. Kaupienė, S. Neimanas, V. Variakojis, R. Viskanta ir E. Vitkus (bakaluro laipsniai). Š.m. vasaros semestro gale Illinois un-tą bakaluro laipsniais baigė: A. Bakaitis, M. Jazbutis, B. Juodelis, D. Laukytė ir R. Pipynė.

Pereitais mokslo metais Urbanoje skyriaus veikla buvo didelė ir pozityvi. Skyrius vadovaujamas energingųjų B. Juodelio, R. Babicko, V. Gaškaitės, A. Bakaičio ir A. Avižienio buvo surengęs lietuvišką parodėlę bei šokius International Fair metu, spaudos sukakties minėjimą, Vasario 16 d. minėjimą, dvi baigiančiųjų išleistuvės, keletą pasilinksminių vakarų ir t.t. Skyriaus pirmininko B. Juodelio pastangomis un-to biblioteka įsigijo keliasdešimt lietuviškų knygų. Pereitais mokslo metais Urbanoje studijavo apie 85 lietuviai studentai.

Liet. Stud. S-gos naujoji c. v-ba pareigomis pasiskirstė taip: P. Joga — pirm., R. Miezėlis — vicepirm., A. Barzdukas ir A. Dundzila — sekretoriai, V. Valaitis — izd., B. Juodelis — narys šalpos reikalams, D. Valančiūtė — ryšininė.

Tuoju po rinkimų, dar prieš pirmąjį naujosios c. v-bos posėdį, daugiausia stud. ateitin. kandidatų sąrašą gavęs balsų A. Sužiedelis pasitraukė iš betkokių c. v-bos pareigų. Vietoj pasitraukusio A. Sužiedelio c. v-bon įėjo to paties kand. sąrašo narys V. Valaitis.

Šiomis dienomis, birž. 18-19, Detroite vyksta vidurinių vakarų santariečių sąskrydis-studijų dienos. Pagrindines paskaitas skaitys S. Šimoliūnas, V. Kavolis ir L. Sabaliūnas.

Liepos 4 d. savaitgalį yra rengiama rytinių pakraščių Šviesos-Santaros stovykla-studijų dienos. Stovykla įvyks YMCA Camp Talcot, prie Port Jervis, N. Y.

Rugpiūčio 24-27 d.d. Tabor Farm, Sodus, Mich. įvyksta visuotinis Santaros suvažiavimas. Šalia dinamiškos ir spalvingos programos suvažiavime ruošiamasi aptarti eilę studentijai labiausiai rūpimų klausimų. Kadangi šįmet laukiama gausaus dalyvių skaičiaus, o vietos yra ribotos, dalyviai prašomi iš anksto registruotis centro arba skyrių valdybose.

Gegužės 8 d. Urbanoje įvyko stud. ateitininkų suruoštas motinos dienos minėjimas. Minėjime įdomią ir originalią paskaitą skaitė V. Zvirždys,

9 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
—SATURDAY, JUNE 18, 1955

meninę programą atliko V. Juodka, J. Končius, V. Motekaitis, J. Skomantas, A. Snarskis, J. Soliūnaitė, V. Tautvydaitė ir D. Valančiūtė.

Gegužės 25 d. Urbanoje Korpl Vytis skyrius buvo surengęs iškylą į gamtą bei šokių vakarą.

V. Vygantas ir V. Kavolis, pirmasis kiek anksčiau, antrasis — vėliau, neseniai išlaikė doktorantinius egzaminus (preliminaries). Abu būsimieji daktarai yra labai energingai įsijungę lietuviškosios studentijos visuomeninėje veikloje.

Kolegas J. Neimanaitė ir R. Pipynė; N. Bertasiūtė ir L. Maskaliūnų, neseniai sukūrusius šeimas, sveikiname ir linkime laimės bei pasisekimo ateityje — "Studentų Dienos".

D. Variakojytė yra išrinkta atstovauti Chicagos Santaros skyrių, neseniai įsisteigusioje Chicagos Jaunimo Taryboje.

Illinois un-to (Navy Pier) liet. stud. klubas Lituania išleido anglų k. leidinėlį "Lituania Club", kuriame amerikiečiai supažindinami su lietuvių tautos kultūra ir problemomis, bei paties klubo tikslais ir veikla. Šiam leidineliui išleisti Chicagos LSS JAV skyrius paaukojo \$25.

ASK Lituanicos krepšinio komanda, susidedanti daugumoje iš Urbanoje Illinois unte studijuojančių lietuvių, neseniai New Yorke įvykusiose sporto varžybose užėmė antrą vietą. Už Lituaničą žaidė šie studentai: R. Babickas, R. Dirvianskis (šiuo metu kariuomenėje), R. Gaška, K. Germanas, A. Kaunas, S. Zubkus.

B. Mačiūka, besiruošias tarptautinių santykių daktaro laipsniui, šiuo metu vadovauja Chicagos un-to slavų tautų problemų tyrinėjimų projekto lietuvių skyriui.

Šį semestrą V. Grakauskas Illinois Technologijos Institute gavo chemijos daktaro laipsnį, G. Čaplkaitė Chicagos un-te socialinių mokslų magistro laipsnį ir N. Gulbinskaitė Mundelain kolegijoje bakaluro laipsnį chemijoje.

Bronius Budginas, pereitą semestrą Urbanoje gavęs bakaluro laipsnį inžinerijoje, šiuo metu gyvena Santa Monica, Calif. Čia B. Budginas jau spėjo aktyviai įsijungti į vietos studentų s-gos ir Santaros skyrių veiklą.

Norime atkreipti skaitytojų dėmesį, kad dabartinis redakcijos adresas yra J. Šmulskštys, 726 W. 55th St., Chicago 9, Ill.

Tik ką išėjo 468 p. P. Abelkio istorinis romanas

ATLAIDU PAVĖSŲ
kaina 4 doleriai, ir 422 psl.

ZEMAIČIŲ KRIKŠTAS

kaina 3 dol. 50 ct. Drobės viršeliai. Skaičiusieji labai gerai atsiliepia apie abu romanus. Reikalaukite pas visus knygų platintojus arba kreipkitės betarpiškai į autorių, pasiūsdami Money Order tokiu adresu: P. ABELKIS, 349 West 108th Place, Chicago 28, Illinois. Užsisiakiusiems nemažiau 10 egz. duodama nuolaida.

AKADEMINĖS ŠYPSĖNOS

MES "VEIKIAM"

Plačiam pasauli išsidraikę
Mūs lituanai smarkiai "veikiam"...

Nors be tėvynės, be pastogės—
Bet ginčai slysta tartum rogės!

Kiekvienas turi savo sritį —
Ir nebandyk jam čia pasimaišyti!

"Gera žinau kaip pažangą
[mum reik daryti,
Tu nieko čia, Brolel, nenuma-
[nai!"

Mes dirbam, rašom, tariam žo-
[dj,

Kad mūsų tautai reik padėt —
Ir pirmučiausia "kapt" viens
[kitą,

Kaip šunys kaulą, graužt ir ęst!

"Tu socialistas!" — "Tu krik-
[demas!"

"Aš šefas!" — "Tu tik tai na-
[rys."

Tikrai atrodo šie mūs vyrai
Mūs ateičiai daug padarys...

Kai kokią sukaktį mum reik
[minėti

Ar suvažiavimą pradėti —
Kaip puikiai mokam mes kal-
[bėti!

Nepagailėtum ordeno, tikrai!

Nutaisę miną išmintingą,
Atpylę kalbą turiningą —
Štai traukiam bonką užsidarę
Ir raunam ožius, kaip sutarę...

Jei mūsų broliai ten sniegy-
[nuos

Negali šventę šią atšvest,
Tai ir už juos pilną taurę
Mes turim pareigą išmest...

Darykim taip toliau, broliukai,
Ir veikim viens kitam vis
[prieš —

Ir tie, kurie tikrai dar dirba,
Tą pačią gaidą greitai grieš!..
A. Č.

Anglų Kalbos Pamokos

K. KALNĖNAS
6402 So. Fairfield Ave., Chicago 29
(3-čias augštas, durys po kairei, arti
63-čios gatvės ir California Ave.)
Duoda tremtinys prieš karą baigęs
Čikagos universitetą.
1 dol. 25 ct. val. — privačios.
VERTIMAI - ANKETOS - LAIŠKAI

IRENGIU TV ANTENAS,
taisau visų modelių
RADIO, TELEVIZIJOS
ir **ELEKTROS** aparatus

BALYS BRAZDŽIONIS
4040 So. Francisco Ave.
Lafayette 3-7685

Tel.: 89-1957 Tel.: 3-4882
WHITNEY STAPLES
(STAPULIONIS) REAL ESTATE
Certified Property Manager

Visi atvykusieji telefonu ar atvirukais
užsiregistruoja savo adresu. Suintere-
suoti gauna užsiregistravusių adresus
ir visas kitas informacijas.
Pardavimui dideli ir maži namai
Miami, Miami Beach ir apylinkėse.
Jei ieškai namų klausk Stapulionį.

1519 Congress Bldg., 111 NE 2nd Ave.
9251 Little River Blvd.,
MIAMI, FLORIDA

Telef.: 29-198

SLOPPY JOE'S BAR

JUOZAS IR MARGARETA
G A L A C K A S

Lietuviai savininkai maloniai sutinka
kiekvieną tautietį keleivį.
VYNAS — ALUS — LIKERIAI
GERAS VALGIS
Didelė svetainė ekskursantams
ir grupėms.

201 DUAVAL STREET
KEY WEST, FLORIDA

Ragauskos laiškas Tamulaičiui

D. Gerbiamas Pone Tamulaiči, Jūsų atvirutę šiandien gavau. Ačiū. Savo laiške Jūs rašote, kad aš atsiliesiu į Jūsų "šauksmą" vienas iš pirmųjų.

Tai, mano nuomone, ne koks ženklas, nes aš atsiliesiu su apie 3 sav. pavėlavimu. Aš nutariau tuojau atsilipti, perskaitęs Jūsų str. Draugo kult. priede geg. 7 d., bet atsitiko taip, kad mano atsakymas, t.y. atsiliesimas, užtruko. Tiek to. Ne taip jau tas svarbu. — juk čia ne atsilipti lenktynės ar konkursas... Aš tik norėjau pasakyti, kad jei kiti dar labiau vėluosis, tai... nieko nepadarysi. Nesupraskite tų paskutinių dviejų žodžių, kad nieko iš K. F.-do neišeis. Ne, tai reiškia, kad reikia palaukti ir tiek.

Nors reklamavimasis anaipol nėra "mano dvasioje", t.y. neįeina į mano pomėgių kompleksą, tačiau nenoriu pasirodyti prieš Jums, iniciatorius, užsispyrėliu ir todėl siunčiu čia prašomą fotografiją. Norėjau surasti padarytą (nutrauktą) prieš kokį 20 ar 30 metų, kaip tai tokiais atvejais dažnokai pas mus (ir ne tik pas mus) yra praktikuojama, bet, deja, nepavyko surasti, todėl priimkite tokią, kokią turite — "naujausios laidos" (galite pasitikrinti pas fotografą p. Maciežą...).

Ką gi, tegu pamato visuomenė, kaip atrodo vienas tų ugingomis aistromis liepsnojančių "kultūrininkų"... Gal, iš tikrųjų, ir kiti užsidegs ta kultūros meilės ugnimi...

Dėl Dievo, neįsivaizduokite mano feljetonišku tonu. Tokia jau mano nepagydoma yda. Neveltui esu Kultūros Fondo (steigimo) šalininkas ir būs. Šioks toks rėmėjas — noriu pirmoj eilėj pats sukultūrėti.

Jei dar to neužtenka, tai štai: kadaise buvau įgijęs (V. D. U-te) teisininko diplomą, prieš pirmąją bolševikų okupaciją ir vėliau iki pasitraukimo iš Lietuvos į Vak. Europą bolševikams antrą kartą besiarštinant (1944 m.) buvau apie 15 metų notaras. Gi kas liečia mano amžių, tai, kaip jau rašiau savo pirmame laiške, "esu nebejaunas žmogus"... Jei Jums būtų tekę skaityti mano straipsnelį "N-nų" balandžio 16 d. "Literatūroje" — "Kai Zeusas pyksta", tai būtumėte sužino-

ję, nuo kada aš užsiimu "kultūriniais darbais"... Bet jei neskaitėtė, tai nedaug tehu-stojote.

Dar kartą prašau atleisti ir linkiu tikrai kuo geriausias kloties.

Jūsų Ant. Ragauskas

P. S.: Beje, juk dabar būsiu pamiršęs pasakyti, kur ir ką dabar dirbu. Taigi dirbu vieno maisto fabriko (Standard Brands, Inc.) laboratorijoje: tikrinu pudingus, želatiną, anksčiau tikrinau kavą bonkute, ir pan. Nors atlyginimas neperdidžiausias, bet esu patenkintas. O jei nebūčiau patenkintas, tai ar būtų geriau... A. R.

IŠLEIDŽIAMA VAIŽGANTO MONOGRAFIJA

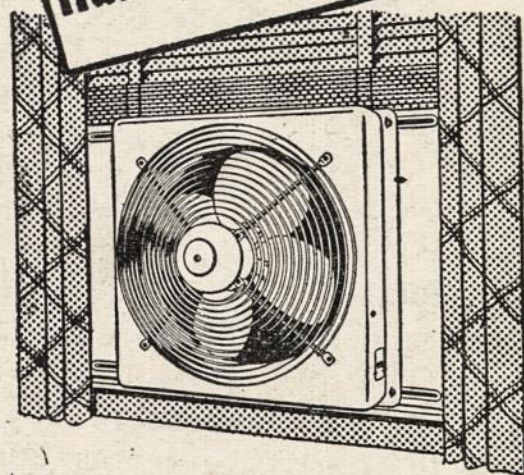
Šiuo mūsų tautai sunkiu ir tragišku metu mes labiausiai pasiilgstame šviesios ir taurios Vaižganto asmenybės. Vaižgantas savo plačia visuomenine bei kultūrine veikla ir gausia kūryba kėlė mūsų tautoje optimizmą ir entuziazmą, ug-dė jos pasitikėjimą savo jėgomis, jos kūrybines galias, jos pasiaukojimą laisvei, gerovei ir savo šviesesnei ateičiai.

Vaižgantas spaudos draudi-mo metu buvo vienas iš nar-siausių kovotojų dėl spaudos laisvės ir savo tautos kultūros,

Why Swelter?

When you can be cool
with a new
Hunter Window Fan

With 2 speeds and electrically reversible motors, the new Hunter 18" and 22" window fans are outstanding values. Quiet and powerful (18" model delivers 2500 CFM; 22" delivers 3400 CFM). Ideal for small apartments, etc. Beautiful modern styling with ivory baked enamel cabinet and silver finish safety grille. Adjustable side panels for easy installation.

Phone us or come in
for a demonstration.

GUARANTEED ELECTRIC APPLIANCE AND FURNITURE CO.

2876 WEST CERMAK ROAD
Bishop 7-3333

Open Monday and Sat. Evenings

10 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
—SATURDAY, JUNE 18, 1955

ir vėliau, pasak prof. V. Mykoliaičio, iki pat savo mirties Vaižgantas stovėjo visos tautos akivaizdoje, kaip moralinis autoritetas ir niekuo nesu-temptos dorovės žmogus.

Visos lietuvių tautos mylimo ir gerbiamo Vaižganto šviesiai ir patraukliai asmenybei priminti Jonas Karvelis išleidžia antrą laidą Aleksandro Merke-lio parašytos monografijos — JUOZAS TUMAS-VAIŽGAN-TAS. Išleidžiamoji Vaižganto monografija didelio formato, 464 puslapių, gausiai iliustruo-

ta ir dailiai papuošta dailiniko Jono Steponavičiaus vinje-tėmis ir užsklandomis.

Juozo Tumo-Vaižganto mo-nografijos, atspausdintos ge-rame popieriuje ir įrištos kie-tais viršeliais, vieno egzemp-lioriaus kaina 7 doleriai.

Kad būtų galima apytikriai nustatyti išleidžiamos mono-grafijos egzempliorių kiekį, prenumeratą ir prenumerati-nius pasižadėjimus prašoma siųsti šiuo adresu:

J. Karvelis, 3322 S. Halsted St., Chicago 8, Ill.

BUDRIKO KRAUTUVĖ

Televizijos ir Jewelry Skyrius
RANKINIAI LAIKRODĖLIAI NUPIGINTI 40%

DIDELĖS NUOLAI DOS TELEVIZIJOMS
IŠPARDAVIMAS KAD NIEKO NELIKTŲ
100 TV SETŲ UZ PUSĖ KAINOS

Console-Television

	Buvo	Dabar
17 col. Travler TV	\$159	\$ 89
21 col. Travler TV	198	109
21 col. Kombinacijos TV	450	250
17 col. Console, blonde TV	200	125
17 col. Zenith TV	159	120
17 col. Admiral TV	159	120
21 col. Admiral TV	198	119
21 col. Philco Console	250	198
21 col. G. E. console	250	198
21 col. Wells Gardner	250	145
24 col. Admiral	245	159
27 col. Sentinel console	400	198
Capehart console		\$99
Arvin portable 17 col. TV setas		\$99
Vartoti TV setai, \$19 ir aukščiau		

Radio laikrodžiai	buvo \$29	dabar...\$16
Philco radio laikrodžiai	buvo \$38	dabar \$19
Mažos radios, Philco, Admiral		\$14.00
Maži Elektriniai Phonografai		\$4.00
3-speed Phonografai	buvo \$29	dabar \$15
Automatiškas Record Changer Phonograph	buvo \$89	dabar \$49
Console Radio-Phonograph	buvo \$200	dabar \$99
Philco Short Wave ir A. M. radio	buvo \$200	dabar \$99

GOLDEN BARONESS

KAINOS NUO \$5.00 IKI \$300

Deimantiniai žiedai
nuo \$25 iki \$900.

32 šmotų sidabruotas stainless steel stalo setas, vertės \$29, \$18.00
52 šmotų Wm. Rogers silver, vertės \$39, už \$24.00

Gražioje dėžutėje.
Elektrinės plaukams kirpti mašinėlės (clippers), importuotos iš Vokietijos, po \$9.95

Didelis, 8 dienom užsukamas sieninis laikrodis, su geguže, kuri kukuoja, vertės \$29, už \$14.50

LENGVI IŠSIMOKĖJIMAI!

JOSEPH F. BUDRIK
3241 So. Halsted Street

ATDARA SEKMADIENI NUO 10 IKI 5 VAL. PIRMADIENIAIS IR KETVIRTADIENIAIS VAK. IKI 9:30. KITOMS DIENOMS IKI 6 P. M.

Pasiklauskite Budriko Radio Valandos iš stoties WHFC, 1450 kil. Ketvirtad. vakarais nuo 6 iki 7 val. su orkestru ir dainininkais.

Apie lietuvi, kuris įtrauktas į indeksą

Praėjusį šeštadienį „Naujienu“ literatūros priedo straipsnyje „Kas yra Romos Indeksas?“ buvo pažymėta, kad katalikams uždraustųjų knygų tarpe yra ir viena lietuviška, būtent, Juozupo Ambraziejaus „Trumpas Rymo katalikų katekizmas“. Ryšium su tuo konstatavimu norėtusi keletą žodžių tarti apie „Trumpos Rymo katalikų katekizmo“ autorių.

„Lietuvių Enciklopedijos“ I tomo žiniomis, Ambraziejus (Ambrazevičius) Juozas gimė 1855 m. Baigęs Seinų kunigų seminariją, 1880 m. buvo išvėntintas kunigu. Kunigavo Varšuvos ir Vilniaus vyskupijose. Kurį laiką buvo Strunaičiuose, švenčionių apskrityje, Lucajuje klebonu, paskiau — Varnėnų kamendoriumi.

Yra laikomas vienu lietuviškojo darbo Vilniuje pradininku, vad. vienu „dvylikos Vilniaus apaštalu“. Dalyvavo organizuojant pirmuosius slaptus lietuvių spektaklius, pasakui organizavo pirmą Vilniaus lietuvių chorą ir jam sukomponeavo keletą dainų. Žodžius ir muziką parašė šioms dainoms: „Dieve, kaip ilgai Lietuva varguose“, „Ant Dauguvos skardų“, „Vai, kur eisit, kur keliausit“ ir kt.

Paskutiniaisiais spaudos draudimo metais daug pasidaravo, stengdamasis per vietinę ir Petrapiilio rusų administraciją paveikti valdžios sferas ir tuo būdu daug padėjo spaudai laimėti.

Tuo pačiu laiku vertėsi ir bitininkyste ir buvo sugalvojęs keletą naujų avilių tipų. Dar 1897 m. (su 1863 m. kontrafakcija) išleido Tilžėje „Vištas ir jų auginimą“. Atkovojo spaudą, jau 1904 m. gavo cenzūros leidimą laikraščiui „Lietuvos Bitininkas“, kurio 1905 m. išleido 12 numerių, pats vienas visus juos prirašydamas.

1906-1908 metų laikotarpį Vilniuje leido „Šviesa“. Pradžioje ji buvo skiriama daugiau ūkio klausimams svarstyti, o vėliau, 1907-1908 metų laikotarpį, pašvęsta vien kovai už lietuvių teises Vilniaus vyskupijos bažnyčiose. Ji buvo laikoma „Sąjungos sugražinimui teisių lietuviškajai kalbai Rymo Katalikų bažnyčios Lietuvoje“ organu. Kun. Ambraziejus buvo vienas pirmųjų tos sąjungos iniciatorių.

Kun. Ambraziejaus santykiai su Vilniaus katalikų bažnyčios vyresnybe ir ypač su Vilniaus vyskupu Roppu, buvo blogi. 1906 m. kun. J. Ambraziejus išleido „Elementorių“ su vietomis, kurias dvasi- nę katalikų cenzūra buvo uždraudusi. Pats elementoriaus autorius buvo pašalintas iš Vilniaus šv. Jono bažnyčios kamendorių.

„Lietuvių Enciklopedijos“ teigimu, dar 1905 m. kun. J. Ambraziejus išsiryšino vieno lietuviškai nemokančio Romos kunigo aprobatą savo „Trumpam Rymo katalikų katekiz-

mui“, kuriame buvo parašęs, kad *tik tokio vyskupo tereikia klausyti, kuris bus pačių lietuvių išrinktas ir popiežiaus patvirtintas* ir jį kovai su vyskupu Roppu išspausdino.

Apie tai Romą painformavus, šis katekizmas 1907 m. balandžio 12 dienos dekretu buvo įrašytas į „Index librorum prohibitorum“.

Apie 1908 m., besirūpindamas Vilniaus lietuviškais reikalais, kun. J. Ambraziejus pradėjo straipsniais ir atsisaukimais agituoti už Verkių dvaro (netoli Vilniaus) pirkimą lietuvių reikalams. Yra išleides lenkų-lietuvių-rusų kalbų žodyną. Mirė 1915 m. Vilniuje.

Kaip matome, žinios apie kun. Ambraziejų yra gana kuklios. Būtų gera, kad seni vilniečiai, kurie atsimeina jo veiklą Vilniuje, suteiktų platesnių informacijų. Ypatingai būtų įdomios priežastys, kurios kun. J. Ambraziejų paskatino kritikuoti bažnytinės vyriausybės hierarchijos sudarymą.

Šių dienų faktai

Ar žinote, kad apie 30% viso pasaulio geležinkelių miliažo priklauso JAV, kad apie 1/3 viso pasaulio autostradų priklauso JAV ir kad beveik 8 motorizuotos susisiekimo priemonės iš kiekvienos dešimties priklauso taip pat JAV?

Ar žinote, kad iš beveik 2-jų bilijonų dolerių filantropijai surinktų pinigų JAV apie 100 milijonų dolerių tenka padugnių gaivalams?

Ar žinote, kad apie 70% JAV apie 58% JAV ūkininkų gyvenamųjų namų neturėjo tekančio vandens ir naudojami šulininių vandeniu?

Ar žinote, kad apie 70% JAV ligoninių lovų 1952 m. buvo ne privačiose rankose, bet valdžios žinioje? Iš jų 44% administravo atskirų steitų valdžios, 14% — federalinė valdžia ir 13% — miestų bei apskričių savivaldybės.

Ar žinote, kad vidutiniškas amerikietis dažniausiai poilsiauja bedirbdamas savo namų darže ar sode? 1940 m. žolių, gėlių sėkloms bei vazoninėms gėlėms pirkti Amerikoje buvo išleista 211 mil. dolerių. Apie 1950 metus toji suma pakilo iki 689 milijonų dolerių.

Ar žinote, kad maždaug už dešimties metų numatoma helikopterį (malūnsparnį) padaryti kasdienine susisiekimo priemone? Spėjama, kad tada 4 ar 5 vietų helikopteris šeimoje pavaduos šiandien vartojamą automobilį.

— Koks šventasis su uodega? — Atsakymą rasite MİSLIŲ KNYGOJE. Gaunama NAUJENOSE tik už \$1.00.

Pro domo suo

Peranksti dar būtų mankalbėti apie save pačią, nes esu dar pakankamai jauna ir jokiais žygdarbiais nepasižymėjau. Tačiau kartais susideda tokios aplinkybės, kad, nori nenori, tenka pakalbėti ir apie save. Tikiuosi, skaitytojais šį mano išsišokimą atleis, nes esu pastebėjusi spaudoje kalbančius apie save ir be jokių aplinkybių.

Viename savo straipsnelių parašiau liapsusą: Jono Aisčio eilėraščių priskyriau Bernardui Brazdžioniui. Ta mano paklaida straipsnelio esmės nepakeitė, nes ne taip svarbu, kurį iš jų Henrikas Nagys nurašė, svarbus yra tik pats nurašymo faktas. Abu poetai yra dideli, abu padarė daug įtakos mūsų jauniems poetams, kad, pagaliau, nenuostabu, jog ir Henrikas Nagys, vis beieškodamas savęs, ar iš vieno ar iš kito jų kai ką pasiskolina.

Sumaišymas pavardžių įvyko tikrai be mano blogos valios, o tik dėl to, kad parašiau iš atminties, nepatikrinusi. Šioje vietoje abu poetu nuoširdžiai atsiprašau ir naudojuosi proga viešai pareikšti jiems savo tikrą pagarbą. Vienintelė mano paklaidą švelninanti aplinkybė yra ta, kad mūsų literatūros kursą išėjau ne normalioje, o tremties gimnazijoje — paskubomis, tad mūsų mylimo literatūros mokytojo mums suteiktos žinios neįstrigo taip giliai ir tvirtai, kaip tų laimingųjų, kurie gimnazijas baigė dar Lietuvoje.

Dėl mano kalbamos klaidos paliestieji asmenys nereagavo, o atsiliepė „Draugo“ dienraštis (š.m. birželio 4 d.) ir išvadinė mane kvaila. Ligi šiol „Draugo“ puslapiuose nebuvau pastebėjusi vartojant tokius epitetus net ir labiausiai nemėgstamiems asmenims. Gal tai naujas „Draugo“ redaktorių žurnalistinės etikos ir estetikos posūkis? Bet tai jų pačių reikalas, liečias mus tiek, kiek mes tą dienraštį skaitome.

Ėmiau ieškoti, iš kur ta „Draugo“ redaktorių neapykantą mano menkai personaui. Ir, atrodo, suradau.

Prieš kiek laiko turėjau nelaimės skaityti tame pačiame „Drauge“ Al. Barono straipsnį, išmargintą kai kuriomis nesąmonėmis. Tada dar nežinojau, jog tai nesąmonės, ir spaudoje paprasčiau paaiškinimų. Niekas į mano prašymą viešai neatsiliepė ir nepaaiškino. Tik „Draugo“ juokų skyriaus redaktorius Dr. S. Aliūnas grybštelėjo porą kartų kažin kokiais nevykusiais sąmojais, kurių dabar neatsimenu. Maniau, kad visas reikalas tuo ir pasibaigęs. Apsirikau, nes, štai, dabar tas pats Dr. S. Aliūnas apšaukė mane kvaila.

Kodėl „Draugo“ juokų skyriaus redaktorius supyko ant manęs už Al. Barono straipsnyje pastebėtas nesąmones?

11 — NAUJIENOS, CHICAGO 3 ILL. — SATURDAY, JUNE 18, 1955

Pirmu žvilgsniu atrodo nesu- prantama. Bet, paskaite Al. Barono romanus ir straipsnius bei palyginę juos su Dr. S. Aliūno juokų skyriumi, tarp tų dviejų kūrėjų randame vieną didelį panašumą: tuščiažodžiavimą, kurį Dr. P. Celiešius vadina stiliaus puošnumu. At- radus giminystę, paaiški ir toji neapykanta. Tik, atrodytų, jei Al. Baronas silpnas meno są- vokos definicijoje arba Al. Ba- ronas nežino, ką reiškia žodis egzistencija (pora nesąmonių, kurios mano buvo pastebėtos aname Al. Barono straipsnyje), tai S. Aliūnas, kad ir pri- sikergęs daktaro titulą, už tai neturėtų manęs vadinti kvai- la.

Marytė Žičkutė

Ar žinote, kad daugiau, ne- gu pusė visų tarp 1949 ir 1951 metų JAV krautuvėse nupirk- tų baldų ir mechaninių įren- gimų pirkėjų buvo paimta, naudojantis kreditu?

— Su keturiom kojom ir su plunksnom, — kas per paukštis? Ne tik šią, bet dar virš 1,000 mįslių ir joms atsakymus rasite „Mįslių knygoje“. Naujienose ši knyga kainuoja \$1.00.

Mes mokėsime daugiau už Jūsų santaupas.

OAK SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1429 WEST 18th STREET CHICAGO 8, ILL.

Phone: CAnal 6-1640

Aleksas Brinas

GENERAL CONTRACTOR

- Naujų namų statyba
- Namų remontavimas
- Vidaus įrengimai
- Garažų statyba

20 metų patyrimas Greitas ir sąžiningas darbas

4339 S. Hermitage Ave.

FR 6-3922 LA 3-9719

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

visus mokesčius čia sumokėjus

100% apdrausta

DRABUZIAI GYDUOLĖS ir t. t.

Jūsų giminės gal-na be jokių jiems išlaidų

CENTRAL PARCEL SERVICE, INC.

220 SO. STATE ST., CHICAGO

Te' WAbash 2-9354

Atdara šeštadien. iki 1:30 popiet

Sukilimas smuklėje

(Feljetonas)

— Mes atgimdysime Lietuvą, — šaukė vietininkas, pildamas į gerklę dvidešimtą stiklą alaus.

Ant smuklės stalo buvo stiklinių ir butelių miškas, o prie stalo — būsimos atgimdytosios Lietuvos diduomenė: būsimi ministrai, direktoriai, generolai ir pulkininkai, apskričių ir nuovadų viršininkai...

— Mes atgimdysime Lietuvą! — šaukė būsimos atgimdytosios Lietuvos vado vietininkas (der Stellvertreter des Führers) ir, rodydamas pirštu į Joną Prasčiokėlį, tarė: — Ir aš tave, Prasčiokėli, paskirsiu departamento direktorium. Taigi, statyk tuziną alaus!

Bet Jonas Prasčiokėlis, žmogus naujas šiame diduomenės būryje ir dar neperdaug alaus stiklų išlenkęs, pasiteiravo:

— Tai kokio departamento, pone vietininke?

— Bet kokio! — išdidžiai atrėžė vietininkas, išmaukdamas dvidešimt pirmą stiklą alaus. — Sakyk, kokio tik nori, Prasčiokėli.

— Tai gal užsienio reikalų ministerijos, — galų gale tarė Prasčiokėlis. — Ba aš jau angeliskai moku.

Visa būsimoji diduomenė pradėjo šaukti valio naujam būsimam užsienio reikalų ministerijos direktoriui, bet ponas vietininkas juos visus nutildė vienu rankos pakėlimu ir tarė:

— Su ta ministerija blogi reikalai. Tiesiog negaliu pažadėti, Prasčiokėli. Mat, ministerio vieta rezervuota diplomatijos šefui. O jis, žinai, turi savo draugų. Bet nenusimink, Prasčiokėli, aš tave skiriu vidaus reikalų ministerijos direktorium, — tarė ponas vietininkas ir išmetė dvidešimt antrą stiklą alaus, — juk tu anksčiau buvai policininku, taip sakant, turi patyrimo šioje srityje.

— Bet, pone vietininke, pone vietininke, — iš visų pusių pasigirdo kuždesys, — vidaus reikalų ministerijoje jau nebėra laisvų direktorių vietų.

— Na, tai aš skiriu tave, Prasčiokėli, apskrities viršininku, — tarė vietininkas, versdamas dvidešimt trečią stiklą alaus. — Sakyk, kokio apskrities nori?

— Norėčiau... Raseinių, — Prasčiokėlis tarė, — ba aš iš ten esu kilęs.

— Gerai, esi paskirtas, — tarė vietininkas, ištraukdamas dvidešimt ketvirtą. — O dabar statyk alų.

— Bet, pone vietininke, — pašoko vienas išraudęs diduomenės narys, — pone vietininke, aš jau esu paskirtas Raseinių apskrities viršininku!

— Tylėk, — griežtai tarė vietininkas, lenkdamas dvidešimt penktąjį. — Esi perkeltas į Mažeikius.

— Bet aš esu Mažeikių aps-

krities viršininkas! — pašoko kitas diduomenės narys.

— Aš tave perkeliu į Zarasus! — atrėžė vietininkas, lenkdamas dvidešimt šeštąjį.

— Aš nenoriu Zarasų! — atrėžė pašokdamas buvęs Mažeikių apskrities viršininkas.

— Aš nenoriu Mažeikių! — šaukė taip pat pašokdamas buvęs Raseinių apskrities viršininkas.

— Aš esu Zarasų apskrities viršininkas! — šaukė trečias, daužydamas kumščiu į stalą. — Ir savo vietos niekam neužleisiu!

— Tylėk, rupūže! — ponas vietininkas perrėkė juos visus, ir išvertęs visą butelį alaus, paleido jį į buvusį Zarasų apskrities viršininką.

Smuklėje kilo pekliškas triukšmas. Oru švysčiojo buteliai, krėslai ir stalai griuvo. Netrukus į smuklę įėjo policininkas ir visus būsimos diduomenės narius išvedė. Tą naktį jie praleido šaltojoje, o ryte stoji prieš teisėją, kuris juos nubaudė pinigėmis baudomis. Kai po to būsimoji diduomenė ėjo atsipagirioti į artimiausią smuklę, Jonas Prasčiokėlis staiga atsiskyrė nuo būrio ir pasuko priešingon pusėn.

How Iced Coffee Began

We can thank the French for iced coffee. More than 125 years ago, French colonial soldiers stationed at Mazagran, Algeria, found that drinking coffee syrup mixed with cold water made the desert heat more endurable. The soldiers carried the vogue back to Paris, where it is to this day called Cafe Mazagran, with the added fillip of ice in tall, frosty glasses.

Americans ice their coffee for summertime meals, socials, or coffee breaks. Perfectionists make it double strength to avoid dilution, and pour it hot over ice, while others brew their coffee as usual, and allow it to cool before serving.

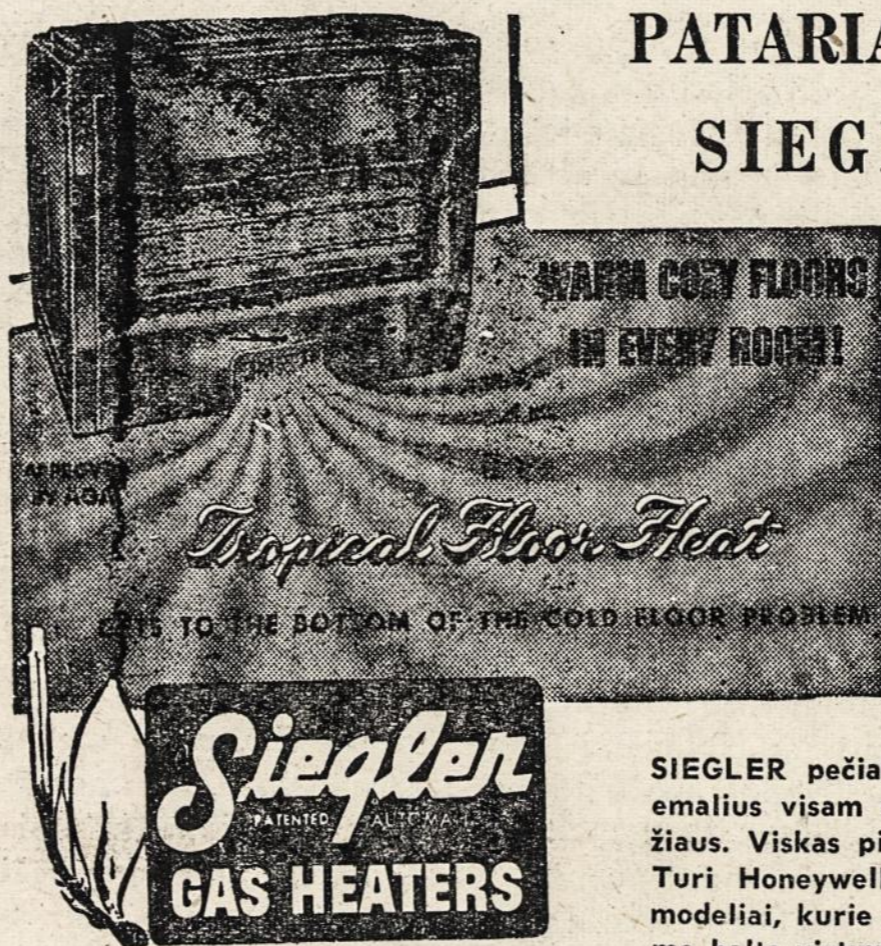
Many hostesses make coffee regular strength, and use coffee ice cubes. Cream and sugar may be used with iced coffee as preferred.

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

GASO LEIDIMUS TURINTIESIEMS

PATARIAMA PASINAUDOTI
SIEGLER PEČIAIS

VISI SIEGLER
PEČIAI GAZO CO.
INSPEKCIJOS
BUS UŽTIKRINTAI
PRIPAŽINTI

SIEGLER pečiai yra pilnai automatiški. Porcelano emalius visam gyvenimui. Padaryti iš stipraus špižiaus. Viskas pilnai įrengta. Nereikia jokių priedų. Turi Honeywell kontrolę. Įrengtos dūmplės. Šeši modeliai, kurie apšildo nuo 1 iki 6 kambarių. Turime baltą virtuvinį stilių.

GUARANTEED ELECTRIC APPLIANCE AND FURNITURE COMPANY

2876 West Cermak Rd.

Bishop 7-3333

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS